

Jaarverslag 2008

Politie Utrecht

Datum: 31 maart 2009
Versie: 1.2
Status: Definitief
Korps: Politie Utrecht

Inhoudsopgave Jaarverslag 2008

Voorwoord	3
Werkgebied	4
Leeswijzer	4
1. Veiligheidsontwikkeling 2008	5
1.1 Objectieve veiligheid	5
1.2 Subjectieve veiligheid.....	6
1.3 Geweld tegen de politie.....	7
2. Ontwikkeling veiligheidsthema's.....	9
2.1 Overlast	9
2.1.1 Shortlistmethodiek Beke en Ferwerda.....	10
2.1.2 Wijkgerichte aanpak	10
2.2 Veel voorkomende criminaliteit	11
2.3 Ondernijning	12
2.4 Delicten met grote impact op slachtoffers.....	13
2.4.1 Huiselijk geweld	13
2.4.2 Verdachtenratio geweld	13
2.4.3 Eergerelateerd geweld.....	13
2.4.4 Woninginbraken.....	13
2.5 Ongelijkwaardigheid.....	14
3. Bewegingen 2008.....	15
3.1 Landelijke bewegingen.....	15
3.1.1 Politiebestel.....	15
3.1.2 Samenwerking binnen Politie Nederland.....	15
3.2. Interregionale bewegingen.....	17
3.2.1 Bovenregionale samenwerking	17
3.3 Regionale bewegingen.....	17
3.3.1 Bureau Ketensamenwerking.....	17
3.3.2 Visitatie	18
3.3.3 Vreemdelingenpolitie	19
3.3.4 Polarisatie en radicalisering.....	19
3.3.5 Procesverbeteringen.....	19
3.3.6 Ondernemingsraad	23
3.3.7 Integriteit	24
3.3.8 Klachten	24
3.3.9 Niveau 2.....	25
3.3.10 Diversiteit	25
3.3.11 Internationale betrekkingen	26
4. Financiële resultaten	28
4.1 Financieel resultaat 2008.....	28
4.2 Thema's.....	29
4.2.1 Taskforce Bezuinigingen	29
4.2.2 Verlofschuld	29
4.2.3 Renovatie Kroonstraat.....	30
4.2.4 Informatie- & Communicatietechnologie en vts Politie Nederland	30
4.2.5 Intensiveringen	30
4.2.6 Samenwerkingsverbanden	30
4.3 Personeelsinformatie	31
4.4 Exploitatierkening en resultaatbestemming	33
4.5 Balans (na resultaatbestemming)	34
4.6 Treasury	35
4.7 Risicoparagraaf	37
Accountantsverklaring.....	38
Bijlage.....	39
I Resultaatmatrix	39
II ME-regeling.....	41
III Verantwoording gelden t.b.v. bestrijding terrorisme	42

Voorwoord

Met genoegen bied ik u het jaarverslag en de jaarrekening 2008 van de Politie Utrecht aan. Samen vormen zij de beleidsmatige en financiële verantwoording over het afgelopen jaar. De Politie Utrecht heeft ook in 2008 hard gewerkt aan het veiliger maken van de regio. Samenvattend kan ik stellen dat het een jaar is geweest waarin het korps nadrukkelijk “in beweging” is geweest en waarin tegelijkertijd positieve resultaten op het terrein van veiligheid zijn geboekt.

Het korps Utrecht heeft in 2008 een goede bijdrage geleverd aan de veiligheidsontwikkeling in de regio. Over de hele linie heeft zich een daling van het aantal aangiften voortgezet. De criminaliteit in de regio Utrecht is in 2008 voor het zevende achtereenvolgende jaar gedaald. Ten opzichte van 2007 is de criminaliteit met 3% gedaald en ten opzichte van het peiljaar 2002 betekent dit een daling van maar liefst 28%¹. Ook ten aanzien van de vijf speerpunten uit de Gezamenlijke Veiligheidsstrategie, overlast, veel voorkomende criminaliteit, ondermijning, delicten met grote impact op het slachtoffer en ongelijkwaardigheid zijn goede resultaten bereikt. Dit terwijl tegelijkertijd een aantal in- en externe bewegingen in ons korps plaats heeft gevonden. Met name wil ik hier de implementatie van het landelijke project Basis Voorziening Opsporing en Capaciteitsmanagement en de verhuizing van een groot deel van de ondersteunende afdelingen naar de Kroonstraat noemen.

Door tijdig ingrijpen en professioneel optreden is operationeel gezien het jaar 2008 zonder uitschieters verlopen. Natuurlijk hebben we te maken gehad met de onrust rond het uitkomen van Fitna, de anti-islam film van Geert Wilders, de perikelen rond de jaarwisseling en is de uitspraak in de zaak Ondiep bekend geworden, maar ook deze gebeurtenissen zijn relatief rustig verlopen.

De mooie resultaten zijn onder andere te danken aan een goede samenwerking met onze partners én burgers. Initiatieven zoals Bureau Keten Samenwerking, Meldkamer van de toekomst, Burgernet en de Bus zijn hier mooie voorbeelden van. In 2009 gaan wij deze initiatieven uitbreiden door in te zetten op het versterken van heterdaadkracht. Kortom, ons professionele optreden en de bereidheid van burgers om ons hierbij te helpen doet er toe!

Speciale aandacht wil ik in dit voorwoord vragen voor een zorgwekkende ontwikkeling in onze maatschappij, namelijk geweld tegen hulpverleners in het publieke domein en specifiek tegen politie-ambtenaren.

Het kan en mag niet zo zijn dat onze medewerkers bij de uitvoering van hun publieke taak doelwit worden van geweld. In onze regio zien wij niet zozeer meer geweld tegen de politie, maar wel dat de ernst en het letsel toeneemt². Ik wil op deze plek twee ernstige voorbeelden kort aanhalen: een woning van een medewerker van de vreemdelingpolitie, is als nasleep van het oppakken van twee demonstranten tijdens een gemeenteraad in Soest, beklad en de autobanden zijn lekgestoken. Een tweede voorbeeld is het op bijna strategische en geënceneerde wijze omsingelen en trappen van twee collega's in Utrecht, tijdens een ogenschijnlijk eenvoudige aanhouding. Dit zijn maar twee van de vele voorbeelden, waarin wat mij betreft volstrekt onacceptabel gedrag wordt getoond! Regionaal, maar ook landelijk moeten en gaan we hier mee aan de slag.

De bereidheid om samen te werken met partners en burgers aan een veilige leefomgeving is essentieel, ook voor 2009!

C.J. Heijnsman
Korpschef

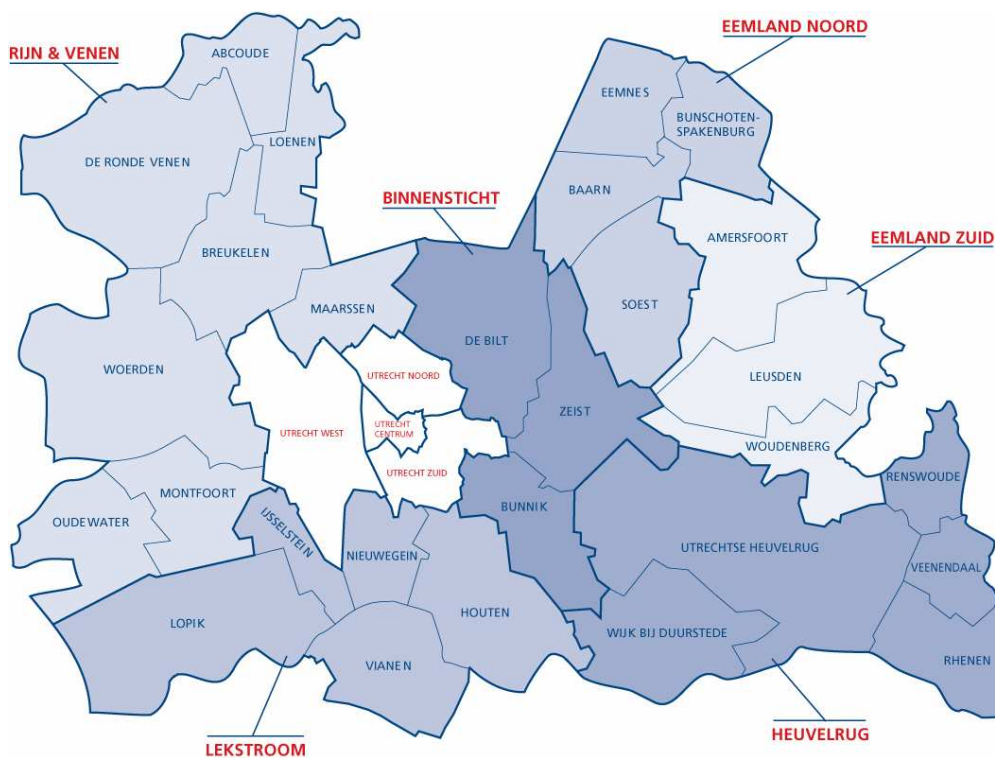
¹ De Politie Utrecht streeft naar een daling van de criminaliteit van 40% in 2011 t.o.v. 2002.

² In §1.3 vindt u een nadere analyse en uitwerking van geweld tegen de politie.

Werkgebied

In totaal werkt de Politie Utrecht voor 1.201.354 inwoners³. Het Utrechtse korps zorgt met 3851⁴ medewerkers voor het handhaven van de openbare orde, het opsporen van strafbare feiten en het verlenen van hulp die daarmee samenhangt in de regio Utrecht.

Het werkgebied van de Politie Utrecht komt overeen met de Provincie Utrecht en het arrondissement Utrecht. De regio heeft de kenmerken van een randstadregio.

Leeswijzer

Voordat wordt ingegaan op de verschillende bewegingen die binnen het korps hebben plaatsgevonden in 2008, wordt in hoofdstuk 1 ingegaan op de veiligheidsontwikkeling in 2008. Speciale aandacht zal er zijn voor geweld tegen de politie. Hoofdstuk 2 behandelt de ontwikkeling van de vijf veiligheidsthema's, de basis van onze aanpak in 2008. Daarnaast heeft er een aantal landelijke, interregionale en regionale bewegingen plaatsgevonden. Deze komen in hoofdstuk 3 aan bod. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 een verantwoording gegeven over de financiële resultaten van de Politie Utrecht.

³ Bron: Provincie Utrecht, "Kerngegevens 2009, Cijfers provincie Utrecht 2008".

⁴ Inclusief 477 werkstudenten.

1. Veiligheidsontwikkeling 2008

In dit hoofdstuk zal ingegaan worden op de objectieve en subjectieve veiligheid in de regio Utrecht. Ook zal ruim aandacht besteed worden aan de zorgelijke ontwikkeling ten aanzien van geweld tegen de politie.

Net als in voorgaande jaren laat de ontwikkeling van criminaliteit in de regio in 2008 een dalende trend zien, ondanks de groei van de bevolking van 5,5% ten opzichte van 2002 en een lichte groei van de bevolking afgelopen jaar van 0,5%. De inspanningen van de Politie Utrecht om doelstellingen te behalen die de regio (objectief en subjectief) veiliger maken lijken ook dit jaar hun vruchten af te werpen.

1.1 Objectieve veiligheid

In 2008 is in totaal 85.034 keer aangifte gedaan ten opzichte van 87.672 aangiften in 2007. Het aangiftepercentage is hiermee ten opzichte van 2007 gedaald met 3% en met 28% ten opzichte van het peiljaar 2002. Oftewel het aantal aangiften per inwoner (de aangifteratio) is van 105 in 2002 gedaald naar 71 in 2008. Een goed resultaat.

Gemeenten, Openbaar Ministerie (OM) en politie hanteren als gezamenlijke doelstelling om in 2011, ten opzichte van 2002, een daling van het aantal aangiften met 40% te realiseren als effect van de regionale integrale veiligheidsaanpak.

Aangiften uitgesplitst naar delict

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Totaal aangiften	118050	105433	97775	93198	92590	87672	85034
Woninginbraken	6827	6812	6720	6506	7075	6319	6442
Bedrijfsinbraken	7665	6343	4864	4137	4016	3156	3151
Geweld	7909	8344	8576	8258	7626	7663	7341
Diefstal af/uit auto	31545	23922	23716	21688	24262	20588	18385
Fietsendiefstal	13463	11767	10206	11477	10030	8707	10778
Vernieling	13533	12479	13748	14726	14905	15339	13807

In 2008 is het aantal woninginbraken en fietsendiefstal gestegen met respectievelijk 1,9% en 23,8%. Opvallend is de stijging van het aantal fietsendiefstallen. Twee oorzaken zijn te geven voor deze stijging: in 2008 is een landelijke campagne gestart om aangifte te bevorderen en is landelijke registratie opgestart. Daarnaast bleken fietsslots van bepaalde merken gemakkelijk te openen te zijn met bepaalde 'lopers'. Het aantal aangiften van de delicten geweld (-4,2%), diefstal af/uit auto (-10,7%) en vernielingen (-10%) is daarentegen gedaald. Het aantal bedrijfsinbraken is nagenoeg gelijk gebleven. Met name de daling van het aantal aangiften van geweld is een resultaat waar de Politie Utrecht en haar partners trots op kunnen zijn. Binnen het delict geweld valt o.a. overvallen en dit aantal is in 2008 gedaald met 22%. Gezien de landelijke stijging van het aantal overvallen met 20%, een mooi dalingspercentage.

Het aantal meldingen overlast⁵ is in 2008 ten opzichte van 2007 gedaald met 6%. Ten opzichte van 2006, peiljaar voor de doelstelling, is een daling van 12,6% gerealiseerd. Ongeveer 80% van de overlast meldingen worden veroorzaakt door jeugd.

Cijfers overlast

Meldingen Overlast	2006	2007	2008
Totaal	13019	12058	11339
Drank	1838	1906	1860
Drugs	655	563	555
Jeugd	10526	9589	8924

⁵ Onder overlast vallen volgens de hier gehanteerde definitie de delicten drank, drugs en jeugd.

In 2008 heeft de Politie Utrecht van 17.039 zaken met een verdachte, een afgerond dossier opgemaakt en verstuurd aan het OM. Dit betreft een stijging van 6,1% ten opzichte van 2007. Hiermee is de doelstelling aantal verdachten in dossier OM van 16.249 ruim gehaald.

Verdachten uitgesplitst naar delict

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Verdachten naar OM	13892	14615	14338	14975	14830	15970	17039
Woninginbraken	410	429	494	482	538	457	414
Bedrijfsinbraken	483	477	459	378	390	352	274
Geweld	4328	4924	5557	6099	5831	5353	5465
Diefstal af/uit auto	591	465	426	479	572	543	469
Fietsendiefstal	448	489	468	500	528	398	596
Vernieling	1035	1438	1607	1754	1783	1855	1648
Overige criminaliteit	10983	12603	12575	11244	10972	10081	9733

Alleen het aantal verdachten in dossier totaal van de delicten geweld en fietsendiefstallen is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Voor de overige delicten is een daling te constateren.

1.2 Subjectieve veiligheid

Onveiligheidsgevoelens

Uit de Veiligheidsmonitor Rijk 2008, die de gegevens bevat over het jaar 2007, blijkt dat 23,4% van de inwoners van de regio Utrecht zich wel eens onveilig voelt. Dit betekent een daling van 3% ten opzichte van de vorige Veiligheidsmonitor (2006). Men voelt zich het meest onveilig in de buurt van rondhangende jongeren en in uitgaansgelegenheden. Van de inwoners rijdt of loopt 6,8% om, zodat onveilige plaatsen worden vermeden. Bijna een kwart van de inwoners staat zijn/haar kinderen niet toe bepaalde locaties aan te doen vanwege de onveiligheid.

Tevredenheid laatste politiecontact

Meer dan de helft van de inwoners (56,4%) van de regio is (zeer) tevreden over het laatste contact met de politie. Ten opzichte van de metingen in 2006 en 2007 is dat een stijging van ruim 4%. Ruim een kwart van de inwoners in Utrecht is ontevreden of zeer ontevreden over het politieoptreden tijdens het (laatste) contact, dit is een daling ten opzichte van vorig jaar. De ontevredenheid heeft vooral betrekking op de bereikbaarheid/komst van de politie ("politie liet mij te lang wachten", "politie deed niets"), het politieoptreden ("politie trad niet efficiënt op", "politie was onverschillig") en het resultaat/afloop ("geen bericht over de afloop", "problemen niet opgelost").

Ervaren buurtproblemen

Ernstige overlast (overlast door dronkenschap, drugs, groepen jongeren en het worden lastiggevallen op straat) wordt als buurtprobleem ervaren. De beleving van de omvang hiervan is gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar. Ongeveer 12% van de burgers geeft aan regelmatig overlast te ervaren door groepen jongeren. Ten opzichte van de drie overige grote politieregio's⁶, ligt de ervaren ernstige overlast significant lager.

De fysieke verloedering⁷ als geheel binnen de regio Utrecht is niet toegenomen. Wel wijkt de vernieling van staatmeubilair binnen de regio in negatieve zin significant af van het land en de overige drie grote regio's.

De burgers binnen de regio Utrecht zijn het vaker eens met de stellingen die de sociale cohesie aangeven dan de burgers binnen de andere drie grote regio's. Denk hierbij aan "ik ben tevreden met de bevolkingssamenstelling in deze buurt" en "in deze buurt gaat men op een prettige manier met elkaar om".

⁶ Amsterdam Amstelland, Haaglanden, Rotterdam Rijnmond.

⁷ Hieronder wordt verstaan bekladding van muren/gebouwen, rommel op straat, hondenpoep op straat en vernieling van staatmeubilair.

1.3 Geweld tegen de politie

In november 2008 is het rapport "Agressie en geweld tegen politiemensen" van het Centrum voor Politie- en Veiligheidswetenschappen van de VU Amsterdam verschenen. Volgens dit rapport krijgen vrijwel alle politieambtenaren met geweld en agressie te maken, vooral in de nachtelijke uren van het weekend en bij optreden tegen veelplegers. Onder geweld wordt verstaan: verbaal geweld, (serieuze) bedreigingen en fysiek geweld. Uit onderzoek is gebleken dat het vooral gaat om verzet van burgers tegen hun aanhouding, agressie vanwege een bekeuringssituatie, geweld op uitgaansavonden en het ingrijpen tijdens huiselijk geweld. Uit het onderzoek blijkt tevens dat in de periode 1996-2006 het aantal landelijke geweldsincidenten tegen politiemensen is verdrievoudigd, en het aantal bedreigingen en beledigingen verzesvoudigd. Vermoed wordt dat de politieke eis om meer te handhaven een rol speelt in de toename van agressie tegen agenten. De landelijke politiek is zeer betrokken bij dit onderwerp. Zo heeft in november 2008 het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) aanvullende maatregelen aangekondigd als aanvulling op het programma Veilige Publieke Taak, voor de aanpak van agressie van en geweld tegen werknemers met een publieke taak⁸. De toegezegde maatregelen richten zich met name op het 3^e spoor⁹, het aanpakken van daders en richten zich op:

- Plan van aanpak aangiftebereidheid;
- Afspraken over melden, registreren en aangeven;
- Pilot bij de politie die de inzet van technische hulpmiddelen (camera's) omvat;
- Afspraken over reactiemogelijkheden van de werkgever;
- Snelrecht.

Naast de landelijke voorgestelde maatregelen is het binnen de regio Utrecht ook van belang om te weten hoe effectief het bestuurlijke samenspel rond de aanpak van geweld tegen gezagsdrager loopt en hoe deze samenwerking versterkt kan worden. Om dit te onderzoeken heeft de Regionale Driehoek in samenwerking met de Universiteit Utrecht in 2008 deze vraag centraal gesteld in het onderzoek 'Geweld en Gezag'. Het onderzoek zal uitgevoerd worden door de Universiteit Utrecht met financiële steun van het Ministerie van BZK en met als doel te verkennen in hoeverre de huidige aanpak een adequaat antwoord is om de maatschappelijke trend van toenemend geweld en agressie tegen gezagsdragers te keren. In 2009 zal met de uitkomsten van dit onderzoek verdere maatregelen gestalte krijgen.

Deze maatregelen zullen in de toekomst onze medewerkers ondersteunen bij het uitvoeren van hun publieke taak, want dat geweld tegen de collega's ook in onze regio veelvuldig voorkomt, blijkt uit onderstaande gegevens. In 2008 hebben totaal 574 medewerkers een melding gedaan. Ten opzichte van 2007 is dit een daling van ongeveer 10%. Opvallend is dat het aantal meldingen daalde, maar dat er meer letsel is en het letsel ook vaak ernstiger is dan in 2007. In 118 gevallen was er sprake van letsel (in 2007, 72 maal) en dit leidde in 46 (2007, 19 maal) gevallen tot ziekenhuisbehandeling. Het soort letsel bestond uit onder meer blauwe plekken, schaafwonden, hersenschuddingen, bijtewonden, bloed/bloed contact, beschadiging van de tanden en/of geheel uit de mond en psychisch letsel. Opvallend zwaar letsel in 2008 betrof o.a. twee maal een gebroken neus, een arm uit de kom, een onherstelbaar beschadigde knie en gescheurde kniebanden. Het aantal voegingen¹⁰ is eveneens toegenomen (van 147 in 2007 naar 187 in 2008).

De meeste meldingen worden geregistreerd terwijl medewerkers een noodhulpdienst draaien. Aflopend qua aantallen krijgen aspiranten, wijkagenten, surveillanten en ems-ers¹¹ te maken met geweld. De meeste meldingen vinden plaats in de stad Utrecht (267), Amersfoort (88) en Veenendaal (16). Bekijken we de aantallen per district dan zien we dat binnen Eemland Zuid (104), Utrecht Noord (100), Utrecht Centrum (90) de meeste meldingen plaatsvinden.

Al met al een zorgelijke ontwikkeling. Om de ontwikkeling van geweld tegen de politie terug te dringen wordt er reeds naar gestreefd om in een zo groot mogelijk aantal gevallen lik op stuk te geven door toepassing van snelrecht.

⁸ Zie de brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 10 november 2008 'Aanvullende maatregelen Veilige Publieke Taak'.

⁹ De andere twee sporen zijn: grenzen stellen en het helpen van werkgevers.

¹⁰ Met een voeging wordt bedoeld dat medewerkers de schade (materiële of immateriële), die zij hebben geleden door optreden/handelen van een verdachte, via het strafproces kunnen verhalen op de verdachte.

¹¹ Medewerkers die een eenmenssurveillance-dienst draaien.

Om de medewerkers tegen wie geweld is gebruikt tijdens de uitoefening van hun werk op te vangen en te begeleiden werkt de Politie Utrecht sinds 2003 met het geweldsprotocol, waarbij casemanagement structureel is ingericht.

In 2008 zijn hierop voor de medewerkers twee beleidswijzigingen doorgevoerd:

1. Bij bloed/bloed contact is het, indien noodzakelijk, in afwachting van de nieuwe wetgeving op dit gebied mogelijk om ook in het weekeinde een kort geding te starten;
2. Er was al beleid op het gebied van het bezoeken van een forensisch arts bij meer dan gering letsel maar dat werd nauwelijks gedaan. In 2008 is dit nieuw leven in geblazen. Een forensisch arts mag het causale verband tussen het letsel en het geweld op papier zetten.

2. Ontwikkeling veiligheidsthema's

Samenwerking tussen gemeenten, politie en Openbaar Ministerie in de regio Utrecht op het gebied van integrale veiligheidszorg kent een lange traditie. In de afgelopen jaren hebben binnen de samenwerking vele ontwikkelingen plaatsgevonden op het gebied van integrale veiligheidsplannen en bestuurlijke samenwerking. In 2008 is voor de periode 2008 – 2011 een Veiligheidsstrategie ontwikkeld die de basis vormt voor een nog intensievere samenwerking tussen de drie partijen.

In de Veiligheidsstrategie zijn voor deze periode de volgende veiligheidsthema's bepaald, te weten de aanpak van:

- Ernstige overlast
- Veelvoorkomende criminaliteit
- Ondernijning
- Misdrijven met een grote impact op de slachtoffers
- Ongelijkwaardigheid

Voor deze thema's zijn 'drivers' en 'co-drivers' (drijvende krachten) benoemd, waarbij aan ieder thema een burgemeester, een districtschef en een Officier van Justitie zijn gekoppeld. Deze drivers en co-drivers zijn verantwoordelijk voor het stimuleren van ontwikkelingen binnen de regio met betrekking tot het veiligheidsthema opdat gezamenlijke - en korpsdoelstellingen kunnen worden behaald.

De ontwikkelingen per thema in 2008 worden hieronder weergegeven.

2.1 Overlast

Overlast kent vele vormen maar binnen dit thema zijn overlast door jeugd, drank en drugs geprioriteerd. Ten aanzien van overlast wordt de doelstelling gehanteerd van een dalingspercentage van 30% in 2011 ten opzichte van 2006. In 2008 is een daling van -12,6% gerealiseerd. Het aantal meldingen in deze categorie bedroeg in totaal 11.337.

Aangezien de jeugd het grootste aandeel heeft in het veroorzaken van overlast heeft de politie in 2008 hier dan ook het meest op geïnvesteerd. De volgende zaken zijn in 2008 opgepakt:

- Binnen de Integrale Beroepsvaardigheden Training is een module aangeboden aan medewerkers van wijkteams en incidentafhandeling betreffende jeugdoverlast en is in de wijkagentenopleiding het onderwerp 'jeugd' een vaste module geworden. Hierin worden onder andere de aanpak van jeugdgroepen, schoolveiligheid en zorgmeldingen behandeld.
- Er is geïnvesteerd in de relatie met jeugd. Er is in oktober een jongerenevenement georganiseerd. Hierbij zijn van verschillende VMBO-scholen uit de regio 150 jongeren uitgenodigd om de politie 'te ervaren' en met de politie te discussiëren.
- Er is beleid rondom uithuisplaatsing van minderjarigen ontwikkeld en aangepast aan de huidige wetgeving. Door deze werkinstructie is het voor de politie duidelijk wat haar taken zijn en welke bevoegdheden zij daarbij heeft.
- Het Regionaal Expertise Centrum Diversiteit (RECD) heeft een aantal activiteiten op de agenda staan met betrekking tot het thema jeugd, een daarvan was een themabijeenkomst jeugd. De doelstelling van de avond was om met collega's die zich bezig houden met jeugdproblematiek en iemand van buiten de organisatie, te brainstormen over verschillende visies op het gebied van jeugd(beleid) en aan de hand van deze brainstorm met nieuwe input voor het jeugdbeleid te komen en onder andere te komen tot bejegeningsprofielen van de politie.
- Ook is er directe betrokkenheid bij de ontwikkeling van landelijk beleid betreffende de aanpak van 12-min verdachten.
- Tot slot is de Politie Utrecht nauw betrokken bij de doorontwikkeling van het Landelijk Overdrachts Formulier en een landelijk taxatie-instrument in de jeugdstrafrechtketen. Medio 2009 zal een pilot ten aanzien van dit instrument van start gaan. Doel van het taxatie-instrument is om in de jeugdstrafrechtketen gegevens te verzamelen.

Wat betreft de vroegsignaleringen cq. zorgmeldingen is er een stijging van 39% te constateren (1700 in 2007 t.o.v. 2356 in 2008). Als mogelijke oorzaak voor deze algehele stijging van het aantal zorgmelding (zowel absoluut als procentueel) kan worden aangemerkt dat:

- De medewerkers meer bekendheid hebben gekregen met het werkproces 'signaleren en adviseren';
- De medewerkers betere kennis hebben over risicofactoren en zorgsignalen en alerter reageren;
- De coördinatoren huiselijk geweld en jeugd beter sturen op het opmaken van een zorgmelding.

Haltzaken

Het aantal zaken minderjarige verdachten dat door de Politie Utrecht is ingezonden naar het OM is licht gestegen. De doorlooptijd van deze zaken is heel licht gedaald, maar de doelstelling in 2008 (80%) is gehaald. Het aantal doorverwijzingen naar bureau Halt is fors gedaald. Dit betreffen zowel de verwijzingen van 12 tot 18-jarigen en de 12-minners¹² van zowel de misdrijven als de overtredingen.

In 2008 is een onderzoek gedaan naar de teruglopende aantallen Haltverwijzingen in 2007 en 1^e kwartaal 2008. De aanbevelingen uit dit rapport zijn:

- Aandacht voor districten met een dalende trend. Dit heeft reeds geleid tot gesprekken tussen de districten en de korpsleiding.
- Start een informatieve campagne op. In 2008 is hieraan gevolg gegeven door stickers, bureaustandaards en muismatjes op de districten uit te delen. Tevens hebben berichten op Korpsnet informatie gegeven (onder andere over het aantal verwijzingen).
- Verbeter de registratie van Halt-verwijzingen. Dit is in 2008 opgepakt.

De doorlooptijden naar Bureau Halt blijven een zorgpunt. Mede om deze reden is in 2008 een convenant getekend tussen Politie Utrecht en bureau Halt Utrecht, waarin o.a. prestatieafspraken zijn gemaakt m.b.t. aantal verwijzingen (jaarlijks een stijging van min. 10%) en doorlooptijden.

Voor een verklaring van de ontwikkelingen in verdachten OM jeugd en Haltverwijzingen zal verdere analyse nodig zijn. Met name landelijke trends zijn van belang. Zo wordt wel gezegd dat de jeugdcriminaliteit verhardt, hetgeen kan verklaren waarom het aantal Haltverwijzingen daalt, Halt is immers voor first-offenders van lichte delicten.

2.1.1 Shortlistmethodiek Beke en Ferwerda

De overlastgevende groepen jeugd zijn in te delen volgens de zogenaamde shortlistmethodiek van Beke en Ferwerda. Hierbij wordt de driedeling hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen gehanteerd. In 2008 is in de stad Utrecht gestart met het in beeld brengen van probleem veroorzakende jeugdgroepen aan de hand van deze methode. Dit heeft ertoe geleid dat 52 jeugdgroepen in kaart zijn gebracht. Uit deze groepen is een dertigtal groepen geprioriteerd, waarvoor onder regie van de gemeente Utrecht een plan van aanpak is opgesteld. Ook in het district Eemland Zuid is in oktober 2008 begonnen met het in kaart brengen van probleemjeugd aan de hand van deze methodiek. In 2008 heeft een presentatie in het Regionaal College over deze aanpak plaatsgevonden, zodat de andere gemeenten in de regio kunnen aanhaken om zodoende in 2009 over een uniform en regionaal beeld te kunnen beschikken ten aanzien van probleemjeugd. Hiertoe is een regionale projectleider aangesteld.

2.1.2 Wijkgerichte aanpak

Om de problemen in wijken aan te pakken heeft het kabinet in haar regeerakkoord aangegeven dat zij landelijk gezien in 2011 500 extra wijkagenten aangesteld wil hebben. Als je praat over de wijkagent, praat je over een ervaren politieman, die een groot deel van de werktijd besteedt aan de leefbaarheid en veiligheid in de wijk of woonkern. Hij is "oog en oor" van de politie en voor de bevolking het eerste aanspreekpunt. Een groot percentage van zijn werk bestaat uit het werken voor de wijk. In die tijd is hij of in "zijn" wijk te vinden of is hij in overleg over problemen binnen de wijk met andere instanties, die een steentje kunnen bijdragen. Voor de Politie Utrecht betekende de doelstelling dat op peildatum 1 januari 2009 een groei van (afgerond) 18 fte ten opzichte van 1 januari 2008 gerealiseerd diende te worden, waardoor het totaal aantal op 244 fte uitkomt. De feitelijke bezetting op 1-1-2009 laat zien dat het aantal wijkagenten binnen het korps uitkomt op 247,84 fte. De groei van 18 fte is daarmee gerealiseerd.

De politie heeft een signalerende en adviserende taak als het gaat om lokaal veiligheidsbeleid. Voor een efficiënte en effectieve aanpak van problemen binnen wijken door gemeenten is het belangrijk dat de Politie haar rol als partner goed oppakt. Hiertoe wordt door de Politie Utrecht op informatieverzoeken op wijkniveau gereageerd door de districtelijke beleidsmedewerker. Daarnaast ontvangen alle gemeenten elke vier maanden de Rapportage Geregistreerde Criminaliteit.

---

¹² 26% minder verdachten zijn voor de STOP-reactie doorverwezen naar bureau Halt.

Om de signalerende en adviserende taak van de politie als het gaat om lokaal veiligheidsbeleid nog beter op te kunnen pakken, is er landelijk een wijkscan Criminaliteit & Overlast ontwikkeld waarmee de wijkteams op efficiënte en systematische wijze en in samenspraak met partners in de wijk de belangrijkste thema's rondom criminaliteit en overlast in beeld brengen. Een van de onderdelen van de wijkscan is het in kaart brengen van de jeugdgroepen volgens de bovengenoemde shortlistmethodiek van Beke en Ferweda. Hier is in de loop van 2008 door het korps mee gewerkt. De wijkscan wordt in de loop van 2009 in Utrecht nader geïmplementeerd samen met een in 2008 ontwikkeld format. De regio is al gestart met het uitvoeren van een impactanalyse om te bepalen hoe we zo efficiënt mogelijk het nieuwe format kunnen invoeren.

Resultaat van de landelijke invoering van de wijkscan Criminaliteit & Overlast (C&O) zou kunnen zijn dat het lokale bestuur overal in Nederland op uniforme en eenduidige wijze wordt geadviseerd over de belangrijkste prioriteiten op het gebied van criminaliteit en overlast. De resultaten van de diverse wijkscans worden stapelbaar. Om dit te realiseren is in samenwerking met een aantal korpsen het genoemde format ontwikkeld waarin staat beschreven op welke wijze de resultaten van de wijkscan C&O kunnen worden gerapporteerd aan het lokale bestuur.

In de uitwerking van de landelijke prioriteiten voor de politie 2008-2011 voor het regionale politiekorps Utrecht is resultaatsafspraken opgenomen dat op verzoek van de gemeenten, gegevens op wijkniveau worden geleverd als input voor de gemeentelijke wijkscan in het kader van integraal veiligheidsbeleid. Politie Utrecht gaat in 2009 gebruik maken van de format die eind 2008 is vastgesteld door de Raad van Hoofdcommissarissen.

2.2 Veel voorkomende criminaliteit

Tot de veel voorkomend criminaliteit delicten worden gerekend: auto-inbraak, fietsdiefstal en vernieling. Veel voorkomende criminaliteit heeft grote maatschappelijke gevolgen, zoals een enorme schadelast en versterking van onveiligheidsgevoelens bij burgers. In het jaar 2007 werd 44.391 maal aangiften opgenomen van VVC delicten. Dit betrof 51% van de totale geregistreerde criminaliteit in de regio. De urgentie voor wat betreft de aanpak van deze delicten is daarmee direct duidelijk.

De primaire doelstellingen van de stuurgroep zijn:

- stimuleren van verbetering in de aanpak van VVC;
- nastreven gezamenlijke doelstellingen en korpsdoelstellingen;
- samenhang creëren tussen veiligheidspartners;
- betrekken van overige maatschappelijke partners;
- betrekken van burgers bij het werken aan "eigen" veiligheid.

Deze maatregelen dienen, in aanvulling op de reeds bestaande aanpak van veel voorkomende criminaliteit, bij te dragen aan de gezamenlijke resultaatsdoelstelling, namelijk het verminderen van het aantal aangiften met 40% ten opzichte van 2006. In 2008 bedraagt het dalingspercentage VVC ten opzichte van 2006 reeds 13%.

De Stuurgroep VVC heeft in de eerste fase diverse producten opgeleverd, zoals een projectplan, een rapportage met landelijk/regionaal geïnventariseerde effectieve maatregelen/interventies voor de aanpak van VVC, een monitor voor VVC waarmee de regionale ontwikkeling van veel voorkomende criminaliteit in beeld is gebracht en een aantal gerichte veiligheidsadviezen.

De stuurgroep heeft ervoor gekozen om zich in de eerste fase van het project uitsluitend te richten op de aanpak van VVC in negen projectgemeenten. Daarna zijn per VVC delict een drietal projectgemeenten geselecteerd, waar door middel van de aangifteratio¹³ kon worden vastgesteld dat een bepaald VVC delict relatief vaak voorkomt. Vervolgens is een analyse uitgevoerd, waarbij de aard en omvang van de VVC problematiek in de projectgemeenten nader in beeld is gebracht. Met behulp van de theorie van Cohen en Felson (1979)¹⁴ is onderzoek gedaan naar een vijftal beïnvloedingsvelden, namelijk "dader, object, omgeving, doelwit en slachtoffer". Naar aanleiding van bovenstaande zijn per VVC delict themagroepen samengesteld, bestaande uit ambtenaren integrale veiligheid en wijkchefs van de verschillende projectgemeenten. Een verkenning en analyse van de lokale problematiek en mogelijkheden heeft vervolgens per gemeente geleid tot het aanbieden van een concreet veiligheidsadvies, waarin een effectieve mix van maatregelen wordt aanbevolen. Hierbij is het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) ook betrokken.

---

13 Aantal aangiften per 1000 inwoners

14 De theorie van Cohen en Felson beschrijft dat interventies die gericht zijn op deze beïnvloedingsvelden zullen bijdragen aan de vermindering van de slachtofferkans.

De projectgemeenten worden bij de lokale aanpak van VVC door de projectgroep begeleid en ondersteund. Er zijn nadere afspraken gemaakt over de verdere uitvoering van de maatregelen. Medio 2009 worden de eerste resultaten aan de projectgroep teruggekoppeld.

Verder heeft de Stuurgroep VVC in de vorm van een deelproject de regie genomen op de ontwikkeling van een regionale communicatiestrategie ten aanzien van VVC-delicten. De doelstelling is om een strategie te ontwikkelen, waarbij gemeenten, Politie, Openbaar Ministerie en evt. overige veiligheidspartners nadrukkelijk de handen ineen slaan om met behulp van effectieve communicatiemiddelen en een strategische inzet hiervan, een maximaal effect te bereiken op de vermindering van veel voorkomende criminaliteit in de regio. De voorbereiding van deze communicatiestrategie is in 2008 gestart en zal in 2009 een vervolg krijgen.

De stuurgroep streeft ernaar om de regionale uitrol van de projectmatige aanpak van veel voorkomende criminaliteit in 2009 af te ronden. De resterende looptijd van de gezamenlijke Veiligheidsstrategie, zal in het teken staan van het versterken en onderhouden van de integrale samenwerking, waarbij de koers en inzet voornamelijk zal worden bepaald door de gezamenlijke resultaatsdoelstelling, namelijk het verminderen van het aantal aangiften met 40% ten opzichte van 2006.

2.3 Ondernijning

Onder ondernijning vallen de thema's georganiseerde hennepcultuur, mensenhandel, professionele heling en vastgoed. Op het gebied van deze thema's hebben in 2008 een groot aantal activiteiten, onder regie van de stuurgroep Ondernijning, plaatsgevonden. Om het thema bij alle belanghebbende partijen extra onder de aandacht te brengen is tijdens de bestuurconferentie in 2008 een gehele dag aan het veiligheidsthema ondernijning besteed.

In 2008 is verder vanuit de stuurgroep op alle vier de ondernijningsthema's een fenomeen aanpak (plan van aanpak) geschreven waarin staat aangegeven welke concrete activiteiten kunnen worden uitgevoerd om zicht op het betreffende thema te krijgen en effectieve interventies te plegen. Deze plannen berusten op drie pijlers te weten Intelligence, Expertise en Interventiestrategieën. Binnen de interventiestrategieën is met deskundigen van de Politie Utrecht, het Openbaar Ministerie, het bestuur en andere betrokken instanties per betreffend thema gekeken naar slimmer toezicht en handhaving, intelligenter opsporen en vervolgen en het betrekken van de burger als bondgenoot. Vanuit deze fenomeenaanpakken is geconcludeerd dat er behoefte is aan een leeromgeving en een actieomgeving om ondernijning effectief aan te pakken.

In de leeromgeving (ook wel het Netwerk Innovatieve CriminaliteitsBestrijding genoemd) zal een aantal taken worden opgepakt:

- Het ontwikkelen van innovatieve oplossingen voor de aanpak van concrete zaken
- Het creëren van een infrastructuur (bv. het Regionale Informatie en Expertise Centrum)
- Het borgen van successen en leerpunten uit zaken
- Het doorontwikkelen van de fenomeen aanpakken
- Het begeleiden van proeftuinen

Met de opgedane kennis kan de actieomgeving gevoed worden.

In de actieomgeving zullen de veiligheidsproblemen in de vorm van proeftuinen en reguliere operationele onderzoeken aangepakt worden. In 2008 zijn reeds diverse onderzoeken op de ondernijningsthema's gestart of in projectvoorbereiding genomen. Een van de proeftuinen betreft mensenhandel.

In 2008 is door de Politie Utrecht in nauwe samenwerking met het Openbaar Ministerie en het bestuur gestart met de voorbereidingen om te komen tot het Netwerk Innovatieve CriminaliteitsBestrijding (NICB) en het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC).

In 2009 zullen de leeromgeving en de actieomgeving als parallelle trajecten van start gaan.

Om alle ontwikkelingen binnen het thema ondernijning in goede banen te leiden heeft de Politie Utrecht in 2008 een programmamanager benoemd om het programma Versterking Aanpak Georganiseerde Misdad op te starten. Deze programmamanager vervult voor de politie een belangrijke spilfunctie in de operationalisering van het programma.

2.4 Delicten met grote impact op slachtoffers

Binnen dit veiligheidsthema wordt gekeken naar de delicten (huiselijk en eengerelateerd) geweld en woninginbraken.

2.4.1 Huiselijk geweld

Binnen de aanpak van huiselijk geweld heeft 2008 voor het grootste gedeelte in het teken gestaan van de implementatie van de Wet tijdelijk huisverbod. Deze wet geeft per 1-1-2009 de burgemeester de bevoegdheid om bij dreiging van huiselijk geweld de pleger 10 dagen uit huis te zetten. Doel van de wet is om rust en veiligheid voor alle betrokkenen te creëren en voor allen de juiste hulpverlening op gang te brengen. Omdat de burgemeester deze bevoegdheid mandateert aan de hulpofficier van justitie en ook de handhaving een politietaak is, heeft de politie de nodige werkafspraken gemaakt met gemeenten, crisisdiensten en hulpverlening.

Ook zijn in 2008 60 hulpofficieren van justitie opgeleid voor deze taak. Omdat in 2009 gefaseerd wordt begonnen met uitvoering van de wet worden de overige politiemedewerkers begin 2009 getraind/geïnformeerd over deze wet. In 2008 is extra aandacht besteed aan vakmanschap ten aanzien van huiselijk geweld. Deze training heeft zich het meest gericht op training van de medewerkers Intake¹⁵. Medewerkers van het Regionale Servicecentrum, servicemedewerkers van een aantal districten en ongeveer 30 politiemedewerkers van verschillende disciplines waaronder noodhulp, service en wijkpolitie hebben een training met betrekking tot huiselijk geweld ontvangen. Ook zijn de netwerkpersoneel huiselijk geweld (ongeveer 75 à 80 personen) op een themabijeenkomst geïnformeerd over de Wet tijdelijk huisverbod, ouderen mishandeling en zeden.

2.4.2 Verdachtenratio geweld

De verdachtenratio geweld is een indicator voor de pakkans van verdachten van geweld. In 2008 was de verdachtenratio¹⁶ voor de delicten mishandeling en bedreiging 53%. Ten opzichte van 2007 een daling van 3%, maar een stijging ten opzichte van 2006 (52%).

In 2008 is afgesproken dat een landelijke werkgroep voor de verdachtenratio geweld hier een door alle korpsen te hanteren definitie voor zal ontwikkelen. De eenduidige definitie is in 2008 vastgesteld. De Politie Utrecht heeft met het Openbaar Ministerie afgesproken om periodiek de gegevens hierover uit te wisselen, zodat in 2009 de monitoring op de in- en externe indicator kan plaats vinden. Op deze wijze is dit ook opgenomen in het Jaarbeleidsplan 2009 van de Politie Utrecht.

2.4.3 Eengerelateerd geweld

In 2005 is wat betreft eengerelateerd geweld de volgende werkdefinitie geformuleerd¹⁷: Eengerelateerd geweld is elke vorm van geestelijk of lichamelijk geweld gepleegd vanuit een collectieve mentaliteit in een reactie op een (dreiging van) schending van de eer van een man of vrouw en daarmee van zijn of haar familie waarvan de buitenwereld op de hoogte is of dreigt te raken. In 2008 is diverse malen vanuit het RECD ondersteuning bij voorkomende eerwraakzaken aan de districten verleend. In 2009 zal de vastgestelde werkwijze binnen het korps worden geïmplementeerd.

2.4.4 Woninginbraken

Doelstelling van de Gezamenlijke Veiligheidsstrategie is een daling van 18% van het aantal aangiften woninginbraken ten opzichte van het peiljaar 2006. In 2008 is hiervan 9% gehaald. Ten opzichte van 2007 is het aantal woninginbraken echter met 1,9% gestegen. Absoluut gaat het om 6442 woninginbraken in de politieregio Utrecht. Het percentage pogingen blijft regionaal stabiel, namelijk 29%.

In 2008 heeft de Forensische Opsporing van de Politie Utrecht alle aangemelde woninginbraken beoordeeld waarvan er in 92% van de inbraken tot een inzet is gekomen. In de overige gevallen was er sprake van een terechte afwijzing (bijvoorbeeld afwijzing aangezien sporen reeds opgeruimd zijn). In alle gevallen is buurtonderzoek uitgevoerd door het Woning Inbraken Team en is er aan alle slachtoffers een gericht preventieadvies aangeboden.

¹⁵ Mede n.a.v. de audit op het Protocol Veilig Huis.

¹⁶ Verdachten in dossier/aantal aangifte opgenomen.

¹⁷ Uit: "Eerwraak of eengerelateerd geweld? Naar een werkdefinitie", dr. H.B. Ferwerda en drs. I. van Leiden, April 2005.

2.5 Ongelijkwaardigheid

De ontwikkelingen in onze maatschappij maken een gezamenlijke, gerichte aanpak van ongelijkwaardigheid noodzakelijk. Het thema ongelijkwaardigheid heeft in de Gezamenlijke Veiligheidsstrategie dan ook een plaats gekregen. Het afgelopen jaar is een aantal positieve stappen gezet. Zo is de ketensamenwerking discriminatie geprofessionaliseerd. Binnen het korps is een portefeuillehouder antidiscriminatie aangesteld en heeft elk district een persoon die als antidiscriminatiecoördinator fungeert. Daarnaast is de portefeuille antidiscriminatie binnen het korps belegd bij de plaatsvervangend korpschef. De portefeuillehouder en de coördinatoren hebben ten minste 8 keer per jaar overleg met de officier van justitie die belast is met discriminatiezaken. Bij dit Regionaal Discriminatie Overleg (RDO) zijn ook de Bureaus Discriminatiezaken van Utrecht en Amersfoort (BDU en BDA) betrokken. Tijdens deze overleggen wordt het zaaksoverzicht¹⁸ van alle incidenten met een discriminatoire achtergrond geëvalueerd en de verdere aanpak van de incidenten besproken. Het overzicht bevat zowel incidenten die binnen komen bij de politie, als incidenten die binnen komen bij de discriminatiebureaus. Mede naar aanleiding van dit overleg en de inzet van met name de districtcoördinator is het aantal ter kennisgekomen meldingen en/of aangiften verhoogd ten opzichte van eerdere jaren. In dit kader is ook eind 2008 het verzoek bij de Divisie Informatie van de Politie Utrecht neergelegd om maandelijks een vraagstelling op steekwoorden in computerbestanden uit te voeren, zodat "verborgen" discriminatie voor het voetlicht komt (incidenten die niet onder de incidentcode voor discriminatie of homogeweld zijn weg geboekt). In 2009 zal dit verder zijn uitwerking hebben.

Tot slot heeft de gezamenlijke aanpak in 2008 reeds geleid tot een vernieuwd protocol voor het afhandelen van discriminatie aangiften/meldingen. Deze is conform de nieuwe Aanwijzing van het College van procureurs generaal opgesteld.

Inmiddels is de stuurgroep ongelijkwaardigheid aan de hand van een eerder opgemaakt plan van aanpak volop aan de slag.

---

¹⁸ Dit zaaksoverzicht wordt wekelijks geupdate. Er is een compacte versie van het uniform zaaksoverzicht dat door het Landelijk Expertise Centrum Diversiteit (LECD) wordt opgesteld.

3. Bewegingen 2008

3.1 Landelijke bewegingen

3.1.1 Politiebestel

Van de politie wordt een belangrijke bijdrage verwacht aan het realiseren van overheidstaken op het gebied van veiligheid, criminaliteitsbestrijding en rechtshandhaving. Daarom heeft het kabinet in het coalitieakkoord in februari 2007 de ambitie neergelegd om ten aanzien van de politieorganisatie verbeteringen door te voeren op het gebied van de samenwerking en het gemeenschappelijk functioneren van politiekorpsen. De ministers van BZK en van Justitie hebben in juli 2007 met de korpsbeheerders afspraken vastgelegd in de Samenwerkingsafspraken Politie 2008. Hierin waren concrete voorwaarden vastgelegd waaraan de samenwerking en het gemeenschappelijk functioneren van de politie eind 2008 zal moeten voldoen. Hieronder vallen ondermeer de afspraken in het kader van ICT (zie paragraaf 4.1.2), personeel, materieel en bovenregionale samenwerking (zie 4.2.1). In 2008 heeft de regio Utrecht veel geïnvesteerd in de implementatie van de afspraken. Eind 2008 heeft het kabinet een standpunt ingenomen inzake de toekomst van het politiebestel. Van de kant van de korpsbeheerders werd daarbij het belang van de lokale verankering van politietaken benadrukt. In de loop van 2009 zal er verdere besluitvorming over de toekomst van het politiebestel plaatsvinden.

3.1.2 Samenwerking binnen Politie Nederland

De samenwerking binnen Politie Nederland krijgt gestalte door middel van een aantal landelijke samenwerkingsorganisaties: het Korps Landelijke Politiediensten voor operationele ondersteuning, de Politie Academie voor opleidingen en kennisontwikkeling en de voorziening tot samenwerking Politie Nederland (vtsPN) voor beheersondersteuning. Voor de vtsPN is een centrale rol weggelegd ten aanzien van het doorontwikkelen van de centralisatie van beheersondersteunende processen. In 2008 heeft wat de vtsPN betreft vooral in het teken gestaan van de implementatie van de eerste 3 standaard informatiseringssystemen voor de politie, de zogenaamde Basisvoorzieningen (BV's)¹⁹. De implementatie van de Basisvoorziening Opsporing (BVO) en de Basisvoorziening Capaciteitsmanagement (BVCM) heeft in 2008 daadwerkelijk zijn beslag gekregen, terwijl voor de Basisvoorziening Handhaving (BVH) de voorbereidingen in volle gang zijn.

Deze implementaties, die onderdeel uitmaken van de Samenwerkingsafspraken Politie, vragen om nadrukkelijke samenwerking met de vtsPN Verzorgingsgebied (VG) Midden, maar ook met de landelijke implementatieteams en vanzelfsprekend met de korpsen binnen het VG Midden, te weten Utrecht, Gooi & Vechtstreek, Flevoland en Korps Landelijke Politiediensten (KLPD).

In 2008 is ook de laatste hand gelegd aan het Consolidatie en Concentratie (C&C)-project, waarin voor de korpsen binnen het VG één technische infrastructuur is neergezet. Ook is de gezamenlijke regievoering vanuit de korpsen op de vtsPN verder uitgebouwd volgens het in 2007 vastgestelde besturingsmodel.

De samenwerking met de vtsPN heeft naast het domein van de informatisering ook op andere gebieden gestalte gekregen. Zo zijn onder regie en beheer van de vtsPN verschillende Europese aanbestedingen uitgevoerd voor de Nederlandse Politie. Deze aanbestedingen moeten leiden tot een forse kostenreductie. In 2008 is dat voor de vaste en mobiele telefonie gelukt. Ook is in 2008 de divisie logistiek van het KLPD ondergebracht bij de vtsPN, ook met dit nieuwe onderdeel, Inkoop en Supply, wordt door alle politiekorpsen zaken gedaan.

3.1.2.1 Basis Voorziening Opsporing

In 2008 is de Basis Voorziening Opsporing (BVO) binnen ons korps ingevoerd, waarmee een bijdrage geleverd wordt aan de 'Beweging Intelligentere Opsporen' (zie §4.3.4.4). De BVO is een landelijk systeem en wordt gebruikt in opsporingsonderzoeken. De BVO ondersteunt het proces Opsporen, met als doel het standaardiseren van werkwijzen en het verbeteren van de informatie-uitwisseling.

---

¹⁹ De Basisvoorzieningen zijn ontstaan vanuit het 'Wenkend Perspectief'. Dit is een strategische visie op het gebied van informatiemanagement en technologie die in 2006 door de Raad van Hoofdcommissarissen is goedgekeurd. Het doel van Wenkend Perspectief is om Nederland veiliger te maken door meer informatie uit te kunnen wisselen en meer betekenis te kunnen geven aan gegevens in databanken.

Een belangrijke verandering ten opzichte van het voorheen gebruikte systeem Octopus is dat de BVO is voorzien van een gebruikersvriendelijke grafische schil (Windowsuiterlijk). Ook wordt er gewerkt met een standaard gegevensset en gestandaardiseerde werkwijzen.

Het voordeel van de BVO is dat informatie door iedereen op dezelfde wijze wordt vastgelegd en dat (binnen het Verzorgingsgebied Midden) gebruik gemaakt wordt van één database waardoor informatie gemakkelijker kan worden gedeeld. Het delen en uitwisselen van informatie verbetert de informatiepositie en versterkt de samenwerking.

Om het systeem BVO op goede wijze in te voeren is in 2008 het project BVO georganiseerd. Een belangrijke taak van het project was om medewerkers op te leiden. Omdat het systeem BVO zowel gebruikt wordt door medewerkers van de divisie Recherche, de divisie Informatie, de districten als enkele regionale afdelingen (Politie Milieu Dienst, Vreemdelingenpolitie), moest een grote groep medewerkers (+/- 800) in korte tijd worden opgeleid. Naast opleidingen is er ook veel aandacht besteed aan de technische implementatie. Het systeem wordt uitvoerig getest op bruikbaarheid en bescherming van privacygevoelige informatie. Na het testtraject is BVO op 18 juli voor de Politie Utrecht in werking getreden. Vanaf dat moment werden de opsporingsonderzoeken verwerkt in BVO.

Ten behoeve van de verdere borging is vanaf 1 januari 2009 een nazorgproject BVO gestart. In dit nazorgproject wordt het gebruik en de kwaliteit van gegevens nauwlettend gevolgd. Ook worden in de nazorgfase onderzoeken vanuit Octopus naar BVO overgezet. Ten slotte zullen in de nazorgfase enkele verbeteringen worden doorgevoerd. Het doel is dan ook om BVO de komende jaren stapsgewijs steeds verder te verbeteren en te professionaliseren.

3.1.2.2 Basis Voorziening Capaciteitsmanagement

In 2008 heeft de voorbereiding voor de implementatie van de Basisvoorziening Capaciteitsmanagement (BVCM) plaatsgevonden. Op 1 januari 2009 is BVCM volledig in gebruik genomen door de hele regio. Behalve dat BVCM de vervanging is van het huidige urenverantwoordingsstelsel, PCS (Planning en Control Systeem), is het ook een hulpmiddel dat ondersteunt bij het invoeren van capaciteitsmanagement. Dat wil zeggen de juiste zaken op het juiste moment doen met de mensen met de juiste deskundigheden en waarbij ook rekening wordt gehouden met hun persoonlijke belangen.

De Politie Utrecht heeft de laatste jaren veel energie gestoken in het implementeren van sturingshulpmiddelen en -momenten, zoals het 10-uursmoment, het Wijk Operationeel Overleg en het Districtelijk Operationeel Overleg. Door deze ontwikkeling ontstond ook meer behoefte aan capaciteitsmanagement en dat is nu precies waar BVCM bij ondersteunt.

In het jaar 2008 is, los van de BVCM-projectmedewerkers, door veel medewerkers in het korps veel werk verzet, een greep hieruit:

- 400 personen, voornamelijk leidinggevend en hebben opleiding in de achtergronden van capaciteitsmanagement gevolgd;
- 120 personen hebben vervolgens een specifiekere systeemopleiding gevolgd (planners, beleidsmedewerkers, P&O medewerkers);
- het werk voor de hele regio is in kaart gebracht en vertaald naar "uitvoeringspatronen";
- deskundigheden zijn vastgelegd;
- modaliteiten voor de hele regio zijn geïnventariseerd en ingevoerd;
- planners hebben vele onbeschikbaarheden ingevoerd en met BVCM roosters gemaakt;
- 90% van alle medewerkers had voor 1 januari 2009 de e-learning succesvol afgerond.

Van groter belang is dat het onderwerp capaciteitsmanagement nu op de agenda's van de districten en overige onderdelen staat en dat het loslaten van vaste roosters en ploegen bespreekbaar is. Daarnaast is een goede stap gezet in de rolontwikkeling: leidinggevende stuurt, planner roostert. Als regio hebben we in 2008 forse stappen gemaakt op het gebied van capaciteitsmanagement. Hiermee doorgaan zal leiden tot vitale roosters: in sturing zijn en respecteren van de belangen van de medewerkers. Concreet betekent dat: vanuit activiteiten naar roosters, minder verschuivingen in roosters, minder ATW overtredingen, rekening houden met modaliteitsafspraken.

In 2009 vindt nog de afronding van de implementatie plaats. Zo zijn de eindstanden uit PCS overgezet naar BVCM. In het begin zal het voor iedereen wennen en vooral ook leren zijn. Het is van belang dit leer- en verbeterproces de komende tijd te blijven ondersteunen. Voor 2009 is dit ingevuld met kwaliteitskringen en het project inrichten planfunctie.

3.1.2.2 Basis Voorziening Handhaving

De invoering van Basisvoorziening Handhaving (BVH) is het meest omvangrijke project van de drie BV's, omdat dit systeem door alle medewerkers wordt gebruikt in alle primaire politieprocessen. In het systeem worden rapportages, processen-verbaal en dossiers opgemaakt. In 2008 heeft de regionale projectgroep reeds een aantal stappen uitgevoerd voor de implementatie van de BVH, waaronder de inrichting van de Utrechtse oefenomgeving. De werkgroep procesharmonisatie heeft inzichtelijk gemaakt wat de verschillen zijn in werkwijzen tussen het Bedrijfs Processen Systeem (BPS), het huidige systeem van de Politie Utrecht, en de BVH. Daarnaast is begonnen met het werven en opleiden van kerninstructeurs en wordt de impact van de BVH op het dagelijkse uitvoeren van het administratieve handhavingswerk inzichtelijk gemaakt in de Regionale Inpasbaarheidstest. De implementatie van BVH zal in december 2009 volgen, waardoor een deel van het projectbudget voor 2008 doorgeschoven is naar 2009.

3.2. Interregionale bewegingen

3.2.1 Bovenregionale samenwerking

Het jaar 2008 stond wat bovenregionale samenwerking betreft in het teken van het intensiveren van bestaande samenwerkingsverbanden en het zoeken naar nieuwe samenwerkingsverbanden. Een voorbeeld hiervan is de versterking van de samenwerking tussen de Politie Utrecht en de korpsen Gooi- en Vechtstreek en Flevoland.

In de zomer van 2008 is informeel de Bovenregionale Recherche (BR) Midden Nederland van start gegaan. Dit bovenregionale rechteam houdt zich bezig met de aanpak van de bovenregionale middencriminaliteit die betrekking heeft op de regio's Utrecht, Gooi- en Vechtstreek en Flevoland. Het laatste half jaar van 2008 is gebruikt om alle randvoorwaardelijke elementen van de nieuwe BR vast te stellen, medewerkers aan te trekken en de financiële stromen om te buigen. Per 1 januari 2009 is de Bovenregionale Recherche Midden Nederland ook formeel een feit.

Naast het vormen van een 7^e BR regio hebben de drie korpsen mogelijkheden onderzocht om ook op andere gebieden de samenwerking te initiëren of te versterken. In 2008 is bijvoorbeeld gestart met het opstellen van een projectplan voor een gezamenlijk Bureau Crisis en Conflictbeheersing, worden de mogelijkheden onderzocht voor samenwerking op het gebied van speurhonden en salarisadministratie. Ook op recherche gebied is de samenwerking gezocht. Zo is er een convenant Specialistische Technische Ondersteuning (bijv. observatie) opgesteld en wordt er waar nodig samengewerkt op het gebied van de landelijke programma's, zoals Project Verbetering Opsporing en Vervolg, Georganiseerde Misdaad, Financieel Economische Criminaliteit en Cybercrime.

Doel van het intensiveren van de samenwerking tussen de drie korpsen is om zo efficiënt mogelijk om te gaan met de middelen die er zijn en om op deze manier met een zo hoog mogelijke kwaliteit bepaalde taken uit te kunnen voeren. Daarnaast wordt vanuit BZK de wens uitgesproken om de verschillende korpsen meer te laten samenwerken. In 2008 is in opdracht van het ministerie een evaluatie uitgevoerd naar de samenwerking binnen de politie Nederland. De uitkomsten van dit onderzoek en de ambities van de drie korpsen worden momenteel verwerkt in een visie op samenwerking die in 2009 verder wordt uitgewerkt en uitgerold.

3.3 Regionale bewegingen

3.3.1 Bureau Ketensamenwerking

Van 1 maart 2007 tot 1 juni 2008 was in de regio Utrecht het project "Bureau Ketensamenwerking" (BKS) operationeel. In eerste instantie betrof dit een samenwerkingsverband tussen de Politie Utrecht en het Openbaar Ministerie. Eind mei 2008 hebben korps- en parketleiding besloten, dat BKS de komende jaren wordt voortgezet en verbreed wordt richting gemeentebesturen. In het Regionaal College is vervolgens besloten dat BKS ook een rol gaat spelen binnen de gezamenlijke Veiligheidsstrategie.

Versterking Ketensamenwerking

BKS is in 2008 vooral bezig geweest met het doorontwikkelen van de versterking van de ketensamenwerking. Diverse ketenrapportages zijn opgeleverd, die inzicht geven in het resultaat van de gehele keten en in het aandeel van de afzonderlijke ketenpartners hierin. Voor de gezamenlijke sturing op de gewenste resultaten heeft BKS bijgedragen aan het proces en enkele producten voor het Districtelijk Operationeel Overleg. Binnen het Ketenprocesteam OM/Politie is het in 2007 gewijzigde sepotbeleid geëvalueerd. Voorstellen voor een aanpassing van de functie van de dossiergoedkeurder bij de politie en de administratieve procedure afhandeling procesdossier zijn ingebracht en worden in 2009 geïmplementeerd.

Ondersteunen Gezamenlijke Veiligheidsstrategie

BKS ontwikkelt het instrumentarium om de regie, de coördinatie en de monitoring op de doelstellingen van de Veiligheidsstrategie te beheersen. De eerste stappen zijn gezet op weg naar een Ketenmonitoring Veiligheidsstrategie, om daarmee nog meer ketenresultaten in beeld te brengen, maar dan verbreed naar extra partners en verdiept naar met name preventie en nazorg. Daarnaast speelt BKS een projectmatige, ondersteunende rol naar de verschillende stuurgroepen van de drivers.

Intensivering samenwerking met de Veiligheidshuizen

De samenwerking met de Veiligheidshuizen is door BKS geïntensiveerd in navolging of vooruitlopend op landelijke ontwikkelingen op dit terrein. De (geregionaliseerde) Veiligheidshuizen spelen ondermeer een belangrijke rol bij de operationalisering van de Gezamenlijke Veiligheidsstrategie. De Veiligheidshuizen proberen door middel van samenwerking tussen de Politie, het OM en bijvoorbeeld reclassering en hulpverlening overlast en criminaliteit integraal aan te pakken en te voorkomen.

NICB en RIEC

Rond de bestuurs- en strafrechtelijke aanpak van georganiseerde misdaad waren er in 2008 ook twee bewegingen (zie §3.3), waarin BKS een rol is gaan spelen. Voor het Netwerk Innovatieve Criminaliteits Bestrijding (NICB) zal BKS een coördinerende en ondersteunende rol spelen en daarnaast zal in afwachting van de definitieve inrichting van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) BKS de voorbereidingen waarnemen.

3.3.2 Visitatie

Op 16 en 17 april 2008 is de derde kwaliteitscyclus²⁰ bij de Politie Utrecht afgesloten met een visitatie door een visitatiecommissie bestaande uit een Korpsbeheerder en Korpschef van een ander korps, een Hoofd Officier van Justitie van een ander arrondissement en een Captain of Industry.

De visitatie is goed verlopen. Het samenvattende oordeel van de visitatiecommissie is: "Politie Utrecht: een goed politiekorps".

De Politie Utrecht kijkt terug op een visitatie waarbij alle aspecten van het korps goed tot zijn recht zijn gekomen.

Een aantal reacties van de visitatiecommissie:

- Korps "maakt het verschil in veiligheid": herkenbaar overal in de regio!
- Positieve samenwerking binnen de regionale driehoek
- Innovatief korps met veel managementkracht

Dit positieve oordeel is tot stand gekomen, mede dankzij de gesprekken welke de visitatiecommissie met een aantal medewerkers van de Politie Utrecht en burgers uit de provincie heeft gevoerd. In deze gesprekken kwam de onder andere de samenwerking/ervaringen tussen de politie en de burgers aan de orde.

Het uiteindelijke rapport van de visitatiecommissie is voor de Politie Utrecht een herkenbaar en ook bruikbaar document. Naar aanleiding van dit rapport is een aantal vervolgacties geformuleerd, die in 2009 opgepakt gaan worden.

---

²⁰ De kwaliteitscyclus houdt in dat we op korpsniveau een cyclus van ongeveer 4 jaar doorlopen. De cyclus begint met een korpsevaluatie (zelfevaluatie vanuit de diverse korpsonderdelen), uitmondend in een korpsbeschrijving, een korpsaudit (welke leidt tot een verbeterplan) en een visitatie. Om te komen tot een goede zelfevaluatie, korpsbeschrijving, audit en visitatie wordt gebruik gemaakt van het INK (Instituut Nederlandse Kwaliteits)managementmodel.

3.3.3 Vreemdelingenpolitie

De Vreemdelingenpolitie Utrecht (VP) heeft zich tot medio 2007 vooral gericht op de "klassieke" taken op Vreemdelingengebied, te weten toezicht, handhaving, voorbereiding uitzetting en in een eerder stadium toelating. In 2008 heeft de VP zich vanuit haar specialisme meer gericht op de primaire processen binnen de Politie Utrecht en heeft hiertoe een behoorlijke ondersteuning geleverd aan de Divisie Recherche en de districten.

In 2008 heeft de VP 800 dagen netto recherchecapaciteit geleverd aan deze onderdelen, veelal in relatie tot migratiecriminaliteit en overlastgevendende vreemdelingen (bijvoorbeeld aan de aanpak van overlastgevendende Polen in de regio). Ook nam de VP actief deel aan bijna 50 wijkgebonden acties of projecten, zoals die op het Zandpad in Utrecht, en werd ondersteuning geboden bij de vaststelling van identiteiten van verdachten.

Ook is in 2008 een convenant gesloten tussen de VP en het Team Commerciële Zeden (TCZ) met als gevolg dat inmiddels vier medewerkers de cursus prostitutiecontrole en mensenhandel met goed gevolg hebben doorlopen en dat samengewerkt wordt in elke mensenhandelzaak. Tot slot heeft de VP een mensensmokkelzaak in Amersfoort waarbij Somaliërs betrokken waren, zelfstandig opgepakt en uitgevoerd.

3.3.4 Polarisatie en radicalisering²¹

In 2007 is het Actieplan Polarisatie en Radicalisering 2007-2011, opgesteld door het Ministerie van BZK, verschenen. In dit plan worden drie vormen van radicalisering aangemerkt als een bedreiging. Op dit moment vormen de islamistische radicalisering en de rechts-extremistische radicalisering de grootste maatschappelijke bedreiging. Hierop ligt in dit actieplan de focus. Andere vormen van radicalisering in Nederland zijn onder andere dierenrechtenactivisme en extreem links/antiglobalisten. Eind 2008 is vanuit het Ministerie het Operationeel Actieplan Polarisatie en Radicalisering 2009 verschenen, als uitwerking van dit Actieplan. De kern van dit operationele actieplan is dat het lokale bestuur de problematiek aanpakt. Op lokaal niveau worden immers de problemen ervaren en daar hebben bestuurders, professionals en maatschappelijke organisaties het beste zicht op een effectieve aanpak. Naast expertise en capaciteit speelt het wederzijds winnen van vertrouwen hier een sleutelrol.

In 2008 werd ook de regio Utrecht geconfronteerd met een mogelijke verscherping van tegenstellingen binnen groepen (polarisatie). Met name het uitkomen van twee films (de film Fitna van PVV-leider Geert Wilders en de film Interview met Mohammed van Ehsam Jami) hebben binnen de Politie Utrecht in 2008 vooraf tot een gezamenlijke aanpak geleid. Binnen de regio zijn er afspraken met het bestuur en het OM gemaakt over bejegeningprofielen en over de justitiële tolerantiegrenzen. Dit met als doel om maatschappelijke onrust en angstgevoelens te voorkomen en matigen en om verstoringen van de openbare orde en veiligheid naar aanleiding van het uitkomen van de films te voorkomen c.q. te beëindigen. Ook zijn er vanuit de Politie Utrecht in samenwerking met de gemeenten voor het uitkomen van de films de overleggen met moskeeën en belangengroeperingen geïntensiveerd, zodat van beide kanten verwachtingen uitgesproken konden worden en de communicatielijnen in geval van escalatie direct en kort zouden zijn. Uiteindelijk is de situatie niet geëscaleerd, maar hebben de inspanningen voor de politie en gemeenten een positieve spin-off opgeleverd. Het intensiveren van de contacten heeft geresulteerd in het feit dat ook in de toekomst de samenwerking makkelijker gezocht kan worden en wordt. Ook binnen de thema's ongelijkwaardigheid, (jeugd) overlast en diversiteit is aandacht voor het voorkomen en de aanpak van polarisatie en radicalisering.

3.3.5 Procesverbeteringen

3.3.5.1 Proces Intake

Onder het proces intake wordt verstaan "het geheel aan activiteiten waar alle inkomende spoed en niet spoed klantverzoeken²² worden behandeld of worden overgedragen aan andere processen". Het gaat daarbij om het eerste contact met de omgeving (burgers of een bedrijf/instelling), waarbij het initiatief niet bij de politie berust. Afgelopen jaar stond in het teken van tevredenheid over dit proces.

²¹ Polarisatie is de verscherping van tegenstellingen tussen groepen in de samenleving die kan resulteren in spanningen tussen deze groepen en toename van segregatie langs etnische en religieuze lijnen. Radicalisering is de bereidheid om diep ingrijpende veranderingen in de samenleving (eventueel op ondemocratische wijze) na te streven, te ondersteunen of anderen daartoe aan te zetten.

²² Hiermee wordt bedoeld de vraag naar naar politiediensten.

Zowel richting de burger als de interne klant die met het resultaat van intake aan de slag gaat. Hieronder worden de resultaten van de twee projecten in 2008 weergegeven.

1. *Verbeteren van de klanttevredenheid van de burgers over het politiecontact binnen het Intake domein.*

Vanuit diverse onderzoeken is aangetoond dat burgers niet tevreden zijn over wat er met hun aangifte gebeurt en de informatievoorziening tijdens en na de aangifte. Daarom zijn projecten opgestart waarbij door middel van burgerpanels de burger rechtstreeks betrokken is. Zo is er regionaal één folderlijn voor elk politiebureau voorgesteld en worden burgers op vastgestelde momenten in het onderzoek op de hoogte gehouden van de voortgang van hun aangifte via brief of email. De implementatie zal uiteindelijk begin 2009 plaatsvinden.

Om de tevredenheid te meten wordt structureel de telefonische bereikbaarheid van 112 en 0900-8844 en de tevredenheid van de burger over de aangifte via de balie gemeten. Hierbij is de doelstelling om voor 112 90% binnen 10 sec. op te nemen gehaald. De doelstellingen bij 0900-8844 en bij de balie hebben we niet gehaald. Dit is met name te wijten aan capacitaire problemen bij het Regionaal Service Center (RSC). Er is sprake van 10% vacatures en de uitstroom is groot, daarnaast duurt het opleidingstraject voor nieuwe medewerkers 5 maanden. Het bezettingsbeleid van de Politie Utrecht is er op gericht de onderbezetting binnen het RSC weg te werken.

2. *Verbetering van de tevredenheid van interne klanten door een optimale aansluiting van het proces Intake op de anderen kernprocessen van de Politie Utrecht.*

Ook de interne klant gaf aan dat wij onze resultaten nog wat beter kunnen afstemmen op hun vraag. Door het uitrollen van I3S²³ aan alle balies is de informatievoorziening van RSC en de districten eenduidig geworden. Daarnaast is de samenwerking tussen het RSC en de wijksecretariaten verbeterd door de onderlinge informatievoorziening te verbeteren, procesafspraken te maken en is een aantal concrete knelpunten opgelost.

3.3.5.2 Proces Handhaven

Het proces handhaven heeft zich, middels onderstaande projecten, in 2008 gericht op het werken aan de prioriteiten veel voorkomende criminaliteit en overlast en aan recht, rust en respect in de wijk.

De Bus

In het kader van burgerparticipatie zijn busmaatschappijen in de regio benaderd om samen met de politie een bijdrage te leveren aan de veiligheid en het vergroten van heterdaadkracht. De buschauffeurs hebben instructie gekregen van de politie en fungeren als extra ogen en oren voor de politie. Ze staan rechtstreeks in contact met de meldkamer, waardoor de politie snel op meldingen kan reageren. Concrete successen zijn het terugvinden van een verwarde oude man, die weg was gelopen uit het ziekenhuis en het oppakken van een verdachte van een beroving n.a.v. een melding van de buschauffeur. Ook andere steden hebben in 2008 interesse getoond in dit initiatief (zoals Amsterdam en Apeldoorn).

Handhavingsadvies aan districten

Om een goed niveau van handhaving te realiseren, is het nodig te investeren in het proces. In het kader van handhavingsadvies staat het proces team handhaven klaar om vragen vanuit de districten op het gebied van handhaving te beantwoorden of om mee te denken over actuele verbeteringen binnen de wijken. In 2008 zijn in de pilotperiode 20 adviezen gegeven aan districten.

Cameratoezicht

In 2008 is het Regionaal College akkoord gegaan met de meerjarenvizie Cameratoezicht Regio Utrecht en de uitvoering van het bijbehorende project. Het aantal gemeenten waar camera's hangen ten behoeve van toezicht op de openbare orde zal in de komende jaren toenemen. In 2008 is de gemeente Amersfoort reeds aangesloten op het regionale systeem.

Om de ontwikkeling naar meerdere gemeentes te faciliteren is in 2008 begonnen met het inrichten en operationaliseren van een Regionale afdeling Cameratoezicht Utrecht. Door dit project zal uniformiteit ontstaan wat leidt tot eenduidigheid in de processen en producten. Deze standaardisering en eenduidigheid zullen aansluiting vinden bij de wensen van de afnemers, te weten: het Openbaar Ministerie, Gemeenten, de Gemeenschappelijke Meldkamer Utrecht en de Politie Utrecht.

---

²³ Een registratiesysteem om inkomende klantverzoeken te registreren en over te dragen aan interne afdelingen.

Meldingen Vuurwerkoverlast

In 2008 zijn alle meldingen van vuurwerkoverlast afgehandeld als een prioriteit 1 of 2-melding. Het item 'vuurwerkoverlast' is opgenomen in het 10-uursmoment, hiermee kan een goed zicht worden verkregen op de hotspots in de wijken.

Op deze manier wordt recht gedaan aan het speerpunt 'overlast'. In de aanloop naar Oud en Nieuw wordt door middel van deze werkwijze een duidelijk signaal afgegeven naar veroorzakers van overlast en de melders.

Warmtebeeldcamera

Na een succesvolle experimentele fase in het district Rijn en Venen, werken nu alle districten van Politie Utrecht met de warmtebeeldcamera. De warmtebeeldcamera is een nachtkijker die met name in het donker wordt ingezet. Met behulp van de warmtebeeldcamera zijn personen bij duisternis tot 450 meter eenvoudig te lokaliseren. De verwachting is dat het gebruik van de warmtebeeldcamera in de toekomst zal leiden tot nog meer aanhoudingen. In december 2008 is door Politie Utrecht een landelijke bijeenkomst georganiseerd over de warmtebeeldcamera omdat er zoveel interesse was uit andere korpsen over de mogelijkheden en resultaten ervan.

3.3.5.3 Proces Noodhulp

In 2008 is in het verbetersteam noodhulp gewerkt aan projecten ter verbetering van het proces noodhulp. Hierbij gaat het om de reactie van de politie op incidenten waarbij een directe fysieke reactie van de politie noodzakelijk is. Oftewel de verbeterprojecten bieden ondersteuning aan het operationele proces en vertalen landelijke richtlijnen naar de diender op straat.

In 2008 zijn de volgende projecten uitgevoerd:

Burgernet

Burgernet is een unieke samenwerking tussen burgers, politie en gemeente bij de opsporing van personen of bijvoorbeeld voertuigen. Bij incidenten stuurt de meldkamer een burgernetoproep aan burgernetdeelnemers. De deelnemers krijgen de vraag uit te kijken naar een persoon of voertuig welke voldoet aan een bepaald signalement. Op het moment dat de deelnemers de persoon of het object zien dan kunnen ze bellen naar een speciaal telefoonnummer. Via dat telefoonnummer krijgen ze direct een centralist op de meldkamer aan de lijn. De meldkamer kan de nieuwe informatie direct doorgeven naar de eenheden ter plekke zodat zij gericht op pad kunnen. Na afloop van de zoekactie krijgen alle voor die actie ingeschakelde Burgernetdeelnemers een telefonisch bericht over de afloop van de actie. In 2008 hebben de gemeenten Breukelen, De Ronde Venen, Maarssen en Nieuwegein Burgernet uitgerold. Komend jaar zullen andere gemeenten volgen.

EMS

In 2006 is Eenmenssurveillance (EMS) als nieuwe werkvorm geïmplementeerd in de regio Utrecht. Deze implementatie is succesvol geweest waardoor EMS in alle districten een standaard werkwijze is. De doelstelling om in 2008 politiemedewerkers meer dan 130.000 uur alleen te laten surveilleren is dan ook ruimschoots gehaald (142.283). Ook uit het rapport "Solo Surveillance" van bureau Driesen blijkt dat EMS in de regio Utrecht goed loopt. Om te zorgen dat EMS binnen de Noodhulp als werkvorm succesvol blijft, is het noodzakelijk om het in de organisatie verder te borgen en te ontwikkelen waaronder ook het goed positioneren van de EMS-vakman en vakvrouw. Hiervoor is in 2008 het project 'Versterking EMS' opgestart. Het opstellen van het competentieprofiel is afgerond, overige onderdelen van het project worden in 2009 opgepakt.

Meldkamer van de toekomst

Het project meldkamer van de toekomst is in 2008 gestart en heeft als doel één multidisciplinaire intakeorganisatie voor zowel spoedeisende als niet-spoedeisende meldingen ten behoeve van de politie-, brandweer- en ambulanceorganisaties binnen de regio Utrecht. Hierdoor wordt de dienstverlening naar de burger geoptimaliseerd en is de meldkamer beter geprepareerd voor opschaling. Dit project is opgedeeld in verschillende plateaus. In 2008 is plateau 1 afgerond. Dit betrof een uitgebreide pilot waarin gewerkt is met een scheiding tussen de intake en de uitgifte van meldingen uitgevoerd binnen de meldkamers van de politie, brandweer en ambulancezorg. De pilot is goed verlopen en de resultaten bieden een goede basis om de gemeenschappelijke meldkamer door te ontwikkelen.

In plateau 2 zal door de Stichting GMU de scheiding van intake en uitgifte van niet-spoedeisende processen worden onderzocht, waarbij de aanbevelingen uit het rapport Algemene Doorlichting Rampenbestijding uit 2008 zullen worden meegenomen.

3.3.5.4 Proces Opsporen

Ontwikkelingen in de samenleving, in veiligheid en criminaliteit, in de rol en positie van het bevoegd gezag, alsmede politie in ontwikkeling, liggen ten grondslag aan de in 2008 ontwikkelde hernieuwde visie op opsporing.

Deze visie betekent een meerjaren beweging, de beweging intelligenter opsporen 2008-2011 waardoor we *slimmer* (informatiegestuurd), *beter* (professioneler), *makkelijker* (gestandaardiseerd) en *leuker* (samen) opsporen.

De aanpak van de beweging intelligenter opsporen is ondergebracht in een zevental programma's waar binnen de verbeterprojecten gestalte krijgen:

1. Programma Versterking Opsporing. Met als gewenst resultaat de professionalisering van de waarheidsvinding, de verbreding naar alle opsporing en het herstel van vertrouwen in de rechtstaat. In 2008 zijn in het kader van dit programma een nieuwe TGO-regeling ingevoerd, is tegenspraak georganiseerd, zijn de eerste HBO-recherchekundigen geworven en is gestart met de opleiding. Daarnaast zijn de forensisch-technische normen ingevoerd en is gestart met de werving van forensisch opsporingsassistenten.

Forensische Opsporing

Vanuit de gelden die ter beschikking zijn gesteld voor het Programma Versterking Opsporing is een deel bestemd voor een generieke versterkingslag van de forensische opsporing. Hiertoe wordt de afdeling forensische opsporing uitgebreid met 17 forensisch assistenten²⁴, met het idee dat deze assistenten forensisch sporenonderzoek kunnen doen op iedere standaard Plaats Delict van woning-, bedrijfs- en auto-inbraken. In 2008 is, conform afspraak gestart met de werving van de forensische opsporingsassistenten.

HBO-recherchekundigen

In 2012 zal de Politie Utrecht 131 HBO-recherchekundigen binnen moeten hebben gehaald, waarvan 95 zij-instromers en 36 doorstromers. De recherchekundigen worden opgeleid tot specialist die kan worden ingezet bij bijzondere rechercheprojecten en -onderzoeken. De recherchekundigen organiseren tegenspraak, review en evaluatie bij rechercheonderzoek en zijn op de hoogte van tactische en forensisch technische opsporingstechnieken. In 2008 is men voortvarend van start gegaan en zijn reeds 22 zij-instromers binnen gehaald en 5 doorstromers.

2. Borging Basis Project Opsporing. Met als gewenst resultaat het beheersen van innovaties, maar ook de borging daarvan in het korps. In 2008 is de pilot projectvoorbereiding binnen de Divisie Recherche van start gegaan, met de resultaten zal in 2009 verder gegaan worden.
3. Research & Development Opsporing. Met als gewenst resultaat aangebrachte vernieuwingen binnen de opsporing waarmee steeds kan worden voldaan aan nieuwe eisen die door de samenleving en via landelijke programma's aan opsporing worden gesteld. In 2008 zijn de projecten digitalisering video en de foto-confrontatiemodule geïmplementeerd, het proces van M-meldingen (anonieme meldingen) is geborgd evenals de afhandeling van de septs.

De onderstaande vier projecten zijn ook in het kader van de beweging intelligenter opsporen opgepakt in 2008. In dit jaarverslag is aan deze projecten in aparte paragrafen uitgebreid aandacht besteed.

4. Basis Voorziening Opsporing (zie §4.1.1.1). Met als resultaat aansluiten op een landelijke informatiehuishouding, standaardisatie en informatiedeling.
5. Bureau Keten Samenwerking (zie §4.3.1). De realisatie van adequate interventies op basis van afgesproken kwaliteitsindicatoren.
6. Bovenregionale Recherche Samenwerking (zie §4.2.1). 'Shared services' in de recherche ondersteuning.
7. Programma Versterking Aanpak Georganiseerde misdaad (zie §3.3). Met behulp van een fenomeenbenadering en concrete casuïstiek (koppeling operatie-innovatie) de aanpak van

---

²⁴ Nota bene: onderstreept moet worden dat de voorliggende personele versterking van de Afdeling FO, niet conform de bestedingseisen van de PVO-budgetten is. In de voorstellen wordt veel minder dan 85% van de budgetten direct ingezet t.b.v. de forensisch assistenten, maar meer voor de aansturing, de begeleiding en de opvolging in de front- en backoffice. Een aantal redenen liggen hieraan ten grondslag:

* Alle PVO-budgetten m.b.t. de FO worden wel ingezet ter versterking van forensische capaciteit binnen het korps (en niet aan andere taaksoorten), waar ook de standaard PD's onder vallen;

* Een landelijke discussie toont aan dat het sec ophogen van het aantal forensisch assistenten tot knelpunten leidt elders in de keten;

* De afdeling FO heeft berekend dat met het voorgestelde aantal forensisch assistenten de centrale doelstelling van de forensisch assistenten, namelijk het afnemen van sporen op alle standaard-PD's-, met deze bezetting kan worden gerealiseerd.

mensenhandel, georganiseerde wietteelt, professionele heling en onverklaarbaar vermogen verbeteren.

3.3.5.5 Proces Zorg

Het proces 'zorg' richt zich op het verzorgen van arrestanten, ondersteunen, het ondersteunen van slachtoffers en het beheren van in beslaggenomen goederen.

De zorg voor arrestanten en goederen zijn processen die parallel lopen aan het proces opsporen en vervolgen. Waar het proces opsporen en vervolgen zich richt op de behandeling van 'de zaak' en het dossier, bekommert het proces zorg zich over het verlenen van fysieke verzorging van arrestanten en het beheer van goederen waarmee 'de zaak' verband houdt. Het proces zorg is complementair aan de processen opsporing en handhaving.

In 2008 is een aantal projecten aangaande dit proces opgepakt. In verband met prioritering in de projectcapaciteit, zijn niet alle projecten conform de planning afgerond.

Voor het afhandelen van de inbeslaggenomen goederen zijn het afgelopen jaar meerdere procedures (onder andere voor drugs, hennepkwekerijen en vuurwapens) gemaakt en geïmplementeerd. Daarnaast is getoetst of de tijdelijke opslaglocaties op districten en bij recherche aan de (veiligheids)eisen voldoen. De aanbevelingen van afgelopen jaar zullen leiden tot aanpassingen in 2009.

Het project slachtofferhulp met als doel het verhogen van de doorverwijzing naar Slachtofferhulp is dit jaar niet conform planning afgerond. Binnen het project 'Zicht op aangifte' is wel expliciet aandacht besteed aan de doorverwijzingen naar Slachtofferhulp. Verdere afronding van het project zal in 2009 plaatsvinden.

Het klachtproces is gestandaardiseerd, beschreven en gepubliceerd op procesnet. De twee overige trajecten (administratieve vereenvoudiging en leren van klachten) zullen helaas getemporiseerd moeten worden.

Tot slot is in 2008 is het project Burgerzicht gerealiseerd met als resultaat een geslaagd experiment waarin een directe manier van meten van klanttevredenheid is geïmplementeerd. Daarnaast is de toepasbaarheid geëvalueerd en zijn aanbevelingen gedaan op welke wijze het instrument ingezet kan worden.

3.3.6 Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) binnen de Politie Utrecht kan niet aangemerkt worden als een 'beweging', daarvoor neemt de medezeggenschap een terechte prominente plaats in binnen de besluitvorming. Toch krijgt het onder de regionale bewegingen een plaats, aangezien het een bewogen jaar is geweest. Twee markante gebeurtenissen hebben dit veroorzaakt. Enerzijds de verkiezingen van de OR door de medewerkers van het korps in 2008 en anderzijds de gedwongen bezuinigingen binnen het korps Utrecht.

Op 2 april 2008 werd een nieuwe OR gekozen door de medewerkers van de Politie Utrecht. Door de nieuwe OR zijn op de districten, divisies en regionale afdelingen onderdeelcommissies (OC) ingesteld, die met de districts-, divisie- en afdelingschefs namens de OR het overleg voeren. Tevens zijn tussen de OR en de korpsleiding afspraken gemaakt over een competentiegericht opleidingsplan voor de OR en OC leden, opdat een zittingsperiode in de medezeggenschap een "plus" is in je verdere loopbaan en zowel de OR als de OC zich nog beter kunnen inzetten voor de medezeggenschap. De OR heeft als speerpunt de veiligheid van de medewerkers in brede zin, zowel intern als wel extern. De OR deelt dan ook de grote zorg dat het geweld tegen medewerkers nog steeds toeneemt. De OR heeft in het halfjaarlijks overleg met de korpsbeheerder deze zorgen geuit. De korpsbeheerder zegde toe in het overleg met OM hier bijzondere aandacht voor te vragen.

De Politie Utrecht, en dus ook de OR, werd begin 2008 geconfronteerd met de gevolgen van een bezuinigingsplan van het Ministerie van BZK. Omdat de begroting 2008 risico's kende, besloot de toenmalige OR, in het begin van het jaar, de korpsleiding te vragen een vacaturestop in te stellen. Halverwege 2008 dreigden de uitgaven van het korps uit de pas te lopen met de begroting en werd een bezuinigingsslag uitgevoerd. De OR is vanaf dit punt in de gelegenheid gesteld om over de voorgenomen maatregelen te adviseren. De bezuinigingen hebben een grote impact op het hele korps

en vergde de volle aandacht van de OR. De financiële resultaten zijn binnen de begroting gebleven, maar de gevolgen zullen ook in 2009 goed voelbaar zijn.

3.3.7 Integriteit

Signalen die duiden op integriteitsschendingen door politieambtenaren worden in opdracht van de Korpsleiding in alle gevallen door medewerkers van het Bureau Veiligheid en Integriteit (BVI) van de Politie Utrecht onderzocht²⁵.

In 2008 was er sprake van een lichte toename van het aantal door BVI verrichte onderzoeken. Het betreft, ten opzichte van 2007, een toename van 70 naar 74 onderzoeken. Er werden 71 onderzoeken afgerond. Het betrof 16 strafrechtelijke onderzoeken, 27 disciplinaire onderzoeken en 28 oriënterende onderzoeken. Drie onderzoeken lopen nog.

Wat opvalt, is dat er in 2008 door burgers meer aangiften tegen collega's worden gedaan, die voortvloeien uit geweldstoepassing in aanhoudingssituaties. Deze aangiften worden in alle gevallen voorgelegd aan de rechercheofficier van justitie en beoordeeld. Op basis van diens beslissing wordt overgegaan tot een nader onderzoek naar de feiten dan wel volgt een strafrechtelijk onderzoek. Mocht de rechercheofficier besluiten dat er geen nader onderzoek behoeft te worden ingesteld, omdat er naar diens oordeel gehandeld is binnen de grenzen van de Ambtsinstructie, dan wordt dat aan de aangever medegedeeld. De aangever heeft, wanneer deze het niet eens is met de beslissing van het OM, de mogelijkheid een "artikel 12 procedure" te starten bij het Gerechtshof.

De politie-specifieke landelijke uitwerking van de 13 basisnormen integriteit (waaronder de integriteitsnorm Code Blauw) heeft in 2008 vertraging opgelopen in zowel het ontwikkelen van regelingen en procedures als in de besluitvorming. Dit heeft veroorzaakt dat ook bij de Politie Utrecht nog niet is gestart met de implementatie van een aantal regelingen. Naar verwachting zal 2009 het jaar worden van de implementatie van een groot aantal nieuwe landelijke modelregelingen op het gebied van onder andere een klokkenluidersregeling, nevenwerkzaamheden en inkoopprocedures.

Ongewenste omgangsvormen

Vanaf oktober 2005 fungeert is binnen de Politie Utrecht een centrale vertrouwenspersoon aangesteld, waaronder 42 vertrouwenspersonen in de afzonderlijke districten en afdelingen functioneren. Sinds die tijd wordt ook een apart jaarverslag gemaakt. De bewustwording van wat ongewenste omgangsvormen met mensen doet neemt toe, evenals de verantwoordelijkheid die de leiding binnen de Politie Utrecht hierin neemt. Er is periodiek overleg tussen de centrale vertrouwenspersoon en de portefeuillehouder Integriteit, Omgangsvormen en Diversiteit binnen de korpsleiding, de plaatsvervangend korpschef. De gestructureerde korpsbrede aandacht voor dit onderwerp brengt met zich mee dat het meldingenpatroon toeneemt wat als een positieve beweging kan worden aangemerkt. Medio 2009 zal het jaarverslag omgangsvormen over 2008 worden opgesteld.

3.3.8 Klachten

In 2008 ontving de Politie Utrecht 1266 brieven die door burgers als klacht werden ingediend. Daarvan werd 25% niet in behandeling genomen, omdat deze niet vielen onder de klachtenregeling van de Politie Utrecht. Er werden 791 klachten afgehandeld, doordat klagers na het klachtonderzoek door de districtschef tevreden konden worden gesteld. In 86% gebeurde dat binnen de wettelijk gestelde termijn van 10 weken. Deze cijfers zijn ongeveer gelijk aan die van 2007 (respectievelijk 805 klachten en 85% binnen de termijn). In 71 gevallen kon de klager niet in eerste aanleg tevreden worden gesteld en werd de klacht beoordeeld door de korpschef, op advies van de Commissie voor de Politieklachten.

Alle klachten worden zorgvuldig behandeld volgens een vaste procedure. Een van de belangrijkste elementen van de klachtenprocedure is het bemiddelingsgesprek. Tijdens dit gesprek gaan klager en beklagde met elkaar in gesprek over het incident, onder begeleiding van een klachtbehandelaar. Voor de klager is dit belangrijk, omdat hij zelf aan de betrokken politieambtenaar kan vertellen wat hem gestoord heeft in zijn gedrag. De beklagde krijgt de gelegenheid buiten de hectiek terug te kijken op zijn gedrag of aan de klager uit te leggen waarom hij op die manier heeft gehandeld. Zo wordt het optimale rendement uit een klacht gehaald en kunnen 'partijen' weer samen verder. De tevredenheid van de klagers is in 2008 uitgekomen op 7,1 en van de beklagden op 7,8. Daarmee is

---

²⁵ Tenzij de feiten voor zichzelf spreken en er door het bevoegd gezag een afgewogen oordeel kan worden gevormd zonder dat daar een nader onderzoek door BVI voor behoeft te worden ingesteld.

de tevredenheid van klagers licht gedaald en van beklagden licht gestegen ten opzichte van 2007 (respectievelijk 7,3 en 7,5).

In 2008 zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe systematiek van het meten van tevredenheid van klagers en beklagden over de manier waarop klachten zijn behandeld. De wijzigingen bestaan uit het aanpassen van de vraagstelling en er zal worden overgegaan op een digitale wijze van enquêteren. Deze nieuwe systematiek zal in 2009 worden ingevoerd.

3.3.9 Niveau 2

In januari 2008 zijn 32 medewerkers gestart met de deeltijdopleiding "niveau 2". Deze opleiding is door de Politie Utrecht en de Politieacademie samen ontwikkeld. Het doel van de opleiding is om medewerkers met verschillende administratief-technische functies zoals servicemedewerkers een executieve opleiding aan te bieden. Na de opleiding kunnen deze medewerkers als politieassistent breder worden ingezet bij het politiewerk in processen zoals opsporing, handhaving zorg en intake.

Eind 2008 waren 28 medewerkers klaar met de opleiding en stonden ze op het punt om gediplomeerd te worden. In november 2008 is een klas met 18 medewerkers gestart met deze opleiding.

Door het ontwikkelen en aanbieden van deze opleiding aan medewerkers, draagt de Politie Utrecht bij aan de doelstelling die zij heeft geformuleerd in de Gezamenlijke Veiligheidsstrategie.

3.3.10 Diversiteit

Eind 2007 is het meerjarenbeleid Diversiteit 2007-2011 opgesteld met als titel: Politie zijn voor iedereen²⁶. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar toch is het dat niet. Politie zijn voor iedereen refereert aan het op professionele wijze aanspreken van burgers én aanspreekbaar zijn voor *een ieder* ongeacht achtergrond, seksuele gerichtheid, leeftijd of levensstijl. Aanleiding voor het formuleren van diversiteitsbeleid waren de zorgwekkende uitstroomcijfers van collega's met een allochtone achtergrond²⁷. Het bracht een proces van bewustwording op gang over de interne cultuur en de noodzaak tot het actiever sturen op diversiteit. De Politie Utrecht wil via een meerjarig diversiteitsbeleid zowel intern als in de samenleving bijdragen aan gelijkwaardigheid en ongelijkwaardigheid in de samenleving tegengaan.

Congres 'Van contact naar contract'

Op 17 november heeft het congres van Contact naar Contract plaatsgevonden ten behoeve van de gehele Nederlandse politie. De organisatie was mede in handen van de Politie Utrecht. Het congres richtte zich op de specialistische functies (zoals RID, FO, OT, AT, etc.) binnen het opsporingsproces. De gedachte achter dit initiatief was dat er een toenemende behoefte is aan medewerkers met kennis en inzicht in verschillende voor de opsporing relevante culturen, die tegelijkertijd de betreffende talen spreken. Doelstelling van dit congres was om medewerkers met specifieke competenties binnen de organisatie in contact te brengen met specialisten in de opsporing om te komen tot een goede match tussen vraag en aanbod.

Iftar

Iftar is de maaltijd die gedurende de vastenmaand Ramadan door moslims genuttigd wordt direct na zonsondergang. Het korps heeft, naast een regionale korpsiftar, op 9 districten iftars georganiseerd, waarbij de huidige en toekomstige netwerkpartners zijn uitgenodigd om zo de partners te bedanken voor samenwerking en de onderlinge banden te verstevigen. Naast de netwerkpartners waren ook de wijkbewoners en collega's uitgenodigd. De bijeenkomsten zijn zowel intern als extern zeer goed bezocht en ontvangen.

Roma/Sinti-coördinatie

Op het gebied van Roma-problematiek is vanuit het RECD operationele ondersteuning geboden aan collega's, maar ook landelijk zijn er verzoeken binnengekomen. Zo is er medewerking geboden aan een onderzoek met betrekking tot Roma's dat in opdracht van het Lectoraat Criminaliteitsbeheersing & Recherchekunde wordt uitgevoerd door de Universiteit van Twente.

Tevens zijn er met een aantal gemeenten in de regio Utrecht bijeenkomsten geweest met de woningbouwverenigingen omtrent woonoverlast en zijn er gesprekken gevoerd met Stichting Rechtsherstel Sinti en Roma over werk voor jongeren en ouderen.

²⁶ Dit is ook de titel van 'Een nieuwe visie op diversiteit' en gericht op verbreding van het begrip, augustus 2007, LECD.

²⁷ Achtergrondinformatie en cijfers zijn opgenomen in het bouwstenendocument diversiteit, januari 2007, RECD, politie Utrecht.

Bijeenkomsten Instroom en Behoud

Op initiatief van het RECD en P&O (bureau Instroom) zijn er drie bijeenkomsten georganiseerd, met als kernonderwerpen de instroom en het behoud van allochtone collega's. Uit deze bijeenkomsten is een aantal projecten gestart waarbij de deelnemers actief dan wel zijdelings een bijdrage hebben geleverd.

Zo heeft de eerste bijeenkomst ervoor gezorgd dat er nu zeven selecteurs met een bi-culturele achtergrond actief zijn. Ook heeft een bijeenkomst er toe geleid dat bi-culturele collega's die de organisatie gaan verlaten (of met dat plan lopen) worden uitgenodigd voor een exitgesprek.

Tevens zijn de wervingsactiviteiten, gericht op de allochtonen flink uitgebreid. De taken die we op het gebied van diversiteit uitoefenen vertalen zich in bepaalde activiteiten. Enerzijds wordt de gebruikelijke route bewandeld (adverteren in huis aan huisbladen, deelname aan beurzen, manifestaties e.d.), anderzijds adverteren we via internet en zijn we aanwezig bij multiculturele evenementen, samenwerking met organisaties als Forum, gericht voorlichting aan doelgroepen of bedrijfsbezoeken organiseren²⁸. Wel blijkt dat de belangstelling de afgelopen twee jaar flink is afgenomen. Ondanks de terugloop van het aantal belangstellenden en de krapte op de arbeidsmarkt is de inschatting dat in 2008 het aantal allochtone medewerkers dat is aangetrokken niet is teruggelopen.

Doorstroom medewerkers met een allochtone achtergrond

Ook voor de doorstroom van medewerkers in het korps met een allochtone achtergrond is in 2008 een aantal acties opgezet.

- Er lopen momenteel enkele maatwerk ontwikkeltrajecten voor het begeleiden van allochtonen naar een operationeel leidinggevend niveau. Door Talent Management en de adviseurs P&O is hierop verschillende manieren in geïnvesteerd. Door bij voorbeeld het scouten van talenten, het bespreken tijdens de plusmin besprekingen.
- Vanuit het RECD is er in enkele managementteams een presentatie/workshop gegeven omtrent multicultureel vakmanschap, diversiteit en dilemma's. Er is een begin gemaakt met bewustwording van beelden die bij jezelf heersen en bij medewerkers evenals het inzicht geven in situaties waar medewerkers mee geconfronteerd worden en hoe hier op een effectieve manier mee omgegaan kan worden (pluralisme). Echter deze presentatie/workshop is echt een begin en zal een vervolg moeten krijgen.
- In 2008 is gestart met een oriëntatie op verbetering van de begeleidingstructuur voor collega's met een allochtone achtergrond, collega's in de nominatiefase en vrouwen op leidinggevende posities. In 4 districten zal een pilot van dit zogenaamde 'buddy project' gestart worden.

3.3.11 Internationale betrekkingen

De Politie Utrecht heeft zich tot doel gesteld om internationale samenwerking, hetzij operationeel of beleidsmatig, te allen tijde in het teken te laten staan van de mate waarin het invloed heeft op het dagelijkse politiewerk. Het jaar 2008 was in dit opzicht een goed jaar, omdat onze bestaande operationele- en non-operationele relaties met het buitenland niet alleen zijn geïntensiveerd, maar ook zijn uitgebreid. Zo vonden er bijvoorbeeld in het kader van de intensivering vanuit de rol als driver van

---

²⁸ Overige intensiveringsactiviteiten die ingezet zijn:

- De persoonlijke aandacht voor de allochtone kandidaat in alle fases van het wervings- en selectieproces intensiveren en intakegesprekken met hen voeren.
- Het blijvend gebruiken van de mogelijkheden van het voorschakeltraject en het vergroten van de binding van kandidaten voor een functie bij de regio door het voortzetten van de samenwerkingsconvenanten met de ROC's.
- Niet streven naar het aanpassen van de selectie-eisen, maar de allochtone kandidaten wel beter voor te bereiden op hun testen, door een persoonlijke uitleg van de procedure en wat hun in dit kader te wachten staat.
- De instroommogelijkheden voor kandidaten op niveau 3, te verruimen.
- De inzet van arbeidsmarktinstrumenten zoals die tot nog toe werden gehanteerd, te verruimen en meer mogelijkheden te benutten voor bijzondere acties zoals sponsoring en bindingsacties.
- Nauwer met de landelijke politieacademie samen te werken in het kader van imagoverbetering en gericht op allochtone doelgroepen binnen onze regio.
- Samen met de RECD, voorstellen ontwikkelen die tot meer instroom en behoud van allochtonen kunnen leiden. Op gebied van behoud is bureau Instroom al bezig met het ontwikkelen van een exitinterview. Dit instrument moet ons helpen de motivatie van medewerkers om het korps te verlaten helder te krijgen.

Verenigd Koninkrijk en Kroatië, en co-driver van Marokko grensoverschrijdende samenwerking, uitwisselingen en bezoeken plaats.

Als gevolg van de Europese integratie en de uitbreiding van de Europese Unie kwam in samenwerking met de Internationale Dienst Politie Samenwerking (IPOL) een verzoek binnen om hulp te bieden bij de reorganisatie van de nationale recherche in Kroatië, die binnen twee jaar gerealiseerd zal moeten worden om uiteindelijk tot de Europese Unie toe te kunnen treden.

Vanuit de Politie Utrecht is een manager Kroatië aangewezen teneinde het samenwerkingsverband structureel vorm te geven. Daarnaast zijn de banden in 2008 met het Verenigd Koninkrijk behoorlijk aangehaald.

Zo heeft er veelvuldige bilaterale uitwisseling plaatsgevonden van kennis en expertise tussen Utrecht en West-Yorkshire en zijn er dit jaar twee expertmeetings georganiseerd (financieel-economisch recherchen & mensenhandel/mensensmokkel). Doel van deze landelijke bijeenkomsten is kennis en expertise niet alleen landelijk te bundelen, maar ook internationaal te delen. Ook voor de borging van dit samenwerkingsverband is een manager aangewezen.

Met Marokko is in 2008 een Memorandum of Understanding (MOU) gesloten, wat betekent dat er momenteel sprake is van een structureel samenwerkingscontract tussen de Politie Utrecht en de Politie Fès. Vanuit de co-driverrol ziet de Politie Utrecht toe op de te volgen route voor de toekomst met Marokko. Ook gingen er materiële transporten (bureau's, kasten) naar zowel Marokko als Suriname, waardoor in Suriname de renovatie, opbouw en opening van twee politiebureaus is gerealiseerd.

Overige activiteiten

In het kader van kwaliteitsontwikkeling reisde een Utrechtse delegatie naar Tsjechië, Brno, om in de vorm van drie buddysystemen van elkaar te leren op het gebied van bedrijfsarchitectuur en intelligence. Hiermee is de reeds bestaande succesvolle samenwerking met Tsjechië voortgezet. Verder is het thema 'uitzendingen en vredesmissies' dit jaar meer onder de aandacht gekomen. Niet in de laatste plaats omdat er twee functionarissen op uitzending werden begeleid naar de voormalige crisisgebieden Kroatië en Kosovo. Maar ook omdat Utrecht als korps de ervaringen, kennis en dus kwaliteiten die op missie worden opgedaan meer onder de aandacht wilde brengen. Om deze reden spelen de coördinatoren Internationale Betrekkingen binnen de Politie Utrecht een centrale rol als het gaat om de coördinatie en begeleiding van zowel collega's die op uitzending gaan, als studenten die in het buitenland operationele en theoretische kennis uitwisselen.

4. Financiële resultaten

4.1 Financieel resultaat 2008

Exploitatieresultaat

Doelstelling is dat het exploitatieresultaat in meerjaren sluitend is en in het lopende jaar overeenkomstig het begrote resultaat.

De 2e begrotingswijziging 2008 kwam uit op een verwacht negatief exploitatieresultaat (voor bestemming) van €7,9 miljoen. De mutaties in de bestemmingsreserve bedroegen €3,6 miljoen (positief), waardoor het verwachte resultaat na bestemming uitkwam op €4,3 miljoen negatief. Het gerealiseerde exploitatieresultaat 2008 bedraagt €6,1 miljoen negatief. De mutaties in de bestemmingsreserves komen uit op een positief saldo van €2,6 miljoen. Hierdoor wordt het uiteindelijke resultaat 2008 na bestemming €3,5 miljoen negatief.

De verbetering van €0,8 miljoen is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Bijdragen stijgen met €2,4 miljoen;

Exploitatiekosten stijgen met €0,6 miljoen;

Onttrekking bestemmingsreserves is €1,0 miljoen lager.

Ontwikkeling exploitatieresultaat voor bestemming

Jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Resultaat Reguliere activiteiten	+ 4,8	+ 3,7	+ 1,6	-/- 5,7	-/- 5,9	-/- 6,1
Resultaat na mutaties bestemming	+ 8,9	+ 2,6	0	-/- 3,0	-/- 0,1	-/- 3,5

P-ratio

Doelstelling is om zoveel mogelijk capaciteit in te richten, binnen de bandbreedte van de P-ratio. Hierbij zal de sterkteafpraak met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van 3.132 fte in 2010, gerealiseerd worden.

De door BZK gedefinieerde P-ratio betreft de verhouding tussen enerzijds de personele lasten en de opleidingslasten en anderzijds de totale baten. Voor deze verhouding geldt een bandbreedte van 73%-77%.

Ontwikkeling P-ratio

Jaar	2005	2006	2007	2008
P-ratio	0,76	0,75	0,75	0,76

S-ratio

Doelstelling is dat de S-ratio binnen de bandbreedte blijft van 25%-60%. Dit is met instemming van het Regionaal College en betekent een afwijking van de bandbreedte, die aangehouden wordt door BZK, waarin de ondergrens ligt op 15%.

De door BZK gedefinieerde S-ratio betreft de verhouding tussen enerzijds het eigen vermogen en anderzijds het balanstotaal.

Ontwikkeling S-ratio

Jaar	2005	2006	2007	2008	Streefwaarde resp. norm
S-ratio	0,52	0,47	0,41	0,35	0,25-0,60

Kasstroom

Doelstelling is een neutrale kasstroom.

De kasstroom betreft de feitelijke geldstromen, die in ons korps in de loop van het boekjaar binnenkomen en uitgaan.

Ontwikkeling kasstroom

Jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008
saldo kasstroom	+ 1,0	+ 7,2	- 9,2	- 10,6	- 12,6	- 6,4
X €1 miljoen						

De kasstroom laat een negatief saldo zien van €6,4 miljoen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het negatieve resultaat in 2008, mutatie in de voorzieningen (met name de TOR²⁹), stijging van de deelneming in het vtsPN, het negatieve banksaldo en de verkregen lening van het Ministerie van Financiën.

4.2 Thema's

4.2.1 Taskforce Bezuinigingen

Aanleiding

In het voorjaar van 2008 is een financiële prognose opgesteld van het verwacht financieel resultaat voor dit jaar, waarin de toenmalig bekende ontwikkelingen waren opgenomen. Uit de prognose bleek dat het korps bij ongewijzigd beleid zou afstevenen op een tekort van €9,7 miljoen. Dit terwijl het in de vastgestelde 1^e begrotingswijziging geraamde tekort €4,3 miljoen was. Dit is aanleiding geweest voor het treffen van maatregelen met als doel om het dreigende oplopend tekort in dit jaar aan te pakken en terug te brengen tot het niveau van de 1^e begrotingswijziging 2008.

Maatregelen

De al gestarte ombuigingsoperatie in het kader van de taakstelling bezuiniging kwam hiermee in een stroomversnelling. Vervolgens is de Taskforce Bezuinigingen ingesteld, met het doel om besparingen te realiseren voor de korte, maar ook lange termijn. De Korpsleiding heeft op meerdere terreinen maatregelen genomen. Deze betroffen met name een tijdelijke vacaturestop, een stop op de nieuwe inhuur van externe adviseurs en uitzendkrachten, het uitstellen of beperken van uitgaven in de materiële sfeer en het beperken van dotaties aan reserves en voorzieningen. Deze maatregelen zijn vertaald in de tweede begrotingswijziging 2008.

Resultaten

De tijdelijke vacaturestop heeft haar vruchten afgeworpen. De eindsterkte 2008 ligt weliswaar iets hoger dan de geprognosticeerde eindsterkte, maar dit wordt met name veroorzaakt door de versnelde instroom bij de BR Midden Nederland. De versnelde instroom wordt bekostigd door extra aanwending van de bijzondere rijksbijdrage.

De stop op de nieuwe inhuur van externe adviseurs en uitzendkrachten heeft geleid tot een trendbreuk in de stijgende kosten. Het proces voor inhuur derden is aangescherpt, zodat een betere sturing gewaarborgd is.

Afgezien van de doorgeschoven aanschaffingen, is het realiseren van werkelijke besparingen op materieel complex gebleken. Het betreft vele en diverse posten, waar een verschillende wijze van kostenbeheersing en sturing heeft plaatsgevonden.

4.2.2 Verlofschuld

In de 2^e begrotingswijziging 2008 is rekening gehouden met een vrijval van 50% van de vakantieverschuld. Inmiddels heeft hier afstemming over plaatsgevonden met de landelijke expertgroep en het Ministerie van BZK. De landelijke expertgroep heeft te kennen gegeven geen wijziging in het beleid door te voeren ten aanzien van de verlofschuld. In deze jaarrekening is de vrijval van de schuld niet verwerkt.

²⁹ De Tijdelijke Ouderen Regeling (TOR).

4.2.3 Renovatie Kroonstraat

Op dit moment is de verwachting dat de renovatie van het bureau Kroonstraat binnen het budget van €34,2 miljoen blijft. Bij het opstellen van de 2^e begrotingswijziging 2008 is rekening gehouden met een volledig ingebruikname per 1 november 2008. Nu blijkt dat de definitieve ingebruikname pas begin 2009 heeft plaatsgevonden. Op dat moment zal ook overgegaan worden tot activering van dit volledige project. Hierdoor dalen de afschrijvingskosten in 2008.

4.2.4 Informatie- & Communicatietechnologie en vts Politie Nederland

De afgelopen jaren zijn de lasten voor de informatie- communicatietechnologie (ICT-lasten) toegenomen. Deze stijgingen worden deels verklaard doordat de wensen en het ambitieniveau van de korpsen toegenomen zijn, vooral ingegeven door de concerngedachte richting Politie Nederland. Dit betreft onder andere projecten die voortvloeien uit Wenkend Perspectief. Daarnaast zijn er ook op korpsniveau diverse 'kleinere' maatwerkchanges uitgevoerd. De concerngedachte moet leiden tot verdere efficiency. Echter, de activiteiten die toekomstige schaalvoordelen mogelijk maken (vorming vtsPN en concentratie & consolidatie verzorgingsgebieden) gaan gepaard met frictiekosten. Hierbij gaat het onder andere om het op orde krijgen van de interne organisatie van vtsPN. In 2008 is opnieuw bijgedragen in het kapitaal van de vtsPN.

Afgezien van incidentele lasten in 2008 en 2009 (aanschaf van het landelijke systeem Burgernet, financiering beveiliging rekencentrum 'BVO Rood' en projectkosten BVO/BVH/BVCM), stabiliseren de totale ICT-lasten zich de komende jaren, maar dienen wel op het gewenste niveau te komen.

De dienstverlening van vtsPN is steeds verder uitgebreid. Na de samenvoeging van de diverse ICT-gerelateerde organisaties (o.a. ISC en CIP), zijn ook het NPI en de daaraan gerelateerde diensten opgenomen in de vtsPN. De meest recente ontwikkeling betreft de oprichting van de divisie Inkoop & Supplies, waarbij onder andere de Dienst Logistiek is overgegaan van het KLPD naar vtsPN. In eerste instantie heeft dit voor de Politie Utrecht geen gevolgen (een verschuiving van de ene leverancier naar de andere), op de langere termijn moet dat leiden tot schaalvoordelen.

De ICT-ratio komt over 2008 uit op 13,1% (in 2007 13,8%). De wijziging valt vooral te verklaren door een relatief lagere stijging van de automatiseringskosten (€2,3 miljoen ten opzichte van 2007) ten opzichte van de stijging van de rijksbijdragen (€29,7 miljoen ten opzichte van 2007 (CAO)).

4.2.5 Intensiveringen

In 2008 heeft de Politie Utrecht een voorschot ontvangen van BZK voor extra wijkagenten (zie §2.1.2) en forensische opsporingsassistenten (zie §3.3.5.4). De beide bijdragen zijn als besteed verantwoord, omdat de intensivering voor dit jaar is gerealiseerd.

4.2.6 Samenwerkingsverbanden

De Politie Utrecht is beheerkorps voor de onderstaande landelijke onderdelen/bovenregionale voorzieningen:

- Aanhoudings- en Ondersteuningseenheid
- Bovenregionale Recherche Midden Nederland
- Landelijk Burgernet
- Bureau Programma Versterking Opsporing en Vervolg
- Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme
- Taak Organisatie Vreemdelingen

De exploitatie van de genoemde onderdelen is sluitend opgenomen. De verschillende resultaten lopen via de balans.

De Politie Utrecht is vanaf medio 2008 beheerkorps voor de BR Midden Nederland. In dit jaar is de bijdrage verstrekt vanuit de bovenregionale recherches Noordoost-Nederland en Noordwest-Nederland. Vanaf 2009 vindt bekostiging plaats door middel van een bijzondere rijksbijdrage.

4.3 Personeelsinformatie

	Begroting 2008	Jaarrekening 2008	Jaarrekening 2007
Regulier personeel			
Sterkte aanvang boekjaar in FTE	3.207,1	3.207,1	3.098,7
Instroom studenten (incl. toename deeltijd)	125,0	124,0	114,0
Instroom overig (incl. toename deeltijd)	234,3	249,8	257,4
Uitstroom (incl. afname deeltijd)	326,4	329,8	263,0
Sterkte einde boekjaar in FTE	3.240,0	3.251,1	3.207,1
<i>Overdracht sterkte i.v.m. onderlinge samenwerkingsverbanden</i>			
Overdracht naar andere regio			
Overdracht van regio			
Sterkte einde boekjaar in FTE (na overdracht)	3.240,0	3.251,1	3.207,1
Sterkteafpraak BZK in FTE			3.170,0
Formatie in FTE	3.240,0	3.251,1	3.207,1
Studenten			
Aantal studenten aanvang boekjaar	477,5	477,5	462,6
Instroom nieuwe studenten	158,0	158,0	159,0
Uitval	28,0	34,0	30,1
Uitstroom naar regulier personeel	125,0	125,0	114,0
Aantal studenten einde boekjaar	482,5	476,5	477,5
Eindsterktes speciale categorieën personeel (in FTE tenzij anders vermeld)			
Exogeen gefinancierden	80,8	83,1	127,8
Gedetacheerden (ingehuurd)	99,4	10,0	
Gedetacheerden (uitgeleend)	35,6	29,0	22,2
Personeel van derden	125,4	155,0	279,4
Aantal personen voormalig personeel waarvoor een voorziening (wachtgeld/ww/wao) is getroffen	47,0	50,0	47,0
TOR (aantal maanden)	882	824	960,0
TOR strafheffing (aantal maanden)	882	824	819,0
Vrijwilligers (aantal personen)	140,0	136,0	140,0
Financiële gegevens			
Gemiddelde loonsom regulier personeel	54.772	54.803	50.941
Gemiddelde loonsom studenten	29.050	32.858	29.009
Personeelsratio	77,5%	76,3%	75,0%

Toelichting

Regulier personeel

Eind 2008 heeft het korps Utrecht 3.251,1 fte aan regulier personeel in dienst. De realisatie van deze sterkte is 11,1 fte hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door meer sterkte bij de groep zogenaamde doorstromers en een lichte groei bij de zogenaamde bovenregionale voorzieningen. In totaal is de sterkte van het korps in 2008 gegroeid met 44 fte.

Voor het jaar 2008 is er geen sterkteafsprake met BZK. Voor het jaar 2010 geldt een sterkteafsprake van 3.132 fte. De eindsterkte 2008 is 119,1 fte hoger dan de sterkteafsprake met BZK in het jaar 2010. Zie hiervoor de in de meerjarenbegroting geschetste verloop in de personele sterkte. Hierin wordt tussen 2007 en 2012 een redelijk constant niveau aangehouden.

Studenten

Het aantal studenten binnen het korps Utrecht is eind 2008 476,5 fte. Dit is 6 fte lager dan verwacht in de laatste begroting. Dit wordt veroorzaakt door een grotere onvoorziene uitval van 6 fte.

In vergelijking met 2007 is het aantal studenten met 1 fte gedaald.

Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT)

Op 1 maart 2006 is de WOPT in werking getreden. Het gehanteerde gemiddelde ministersalaris is het laatste bekende salaris bij het opmaken van deze jaarrekening. In de onderstaande opgave is dat over het jaar 2008: €181.000.

Belastbaar loon	Afdracht premies	Stortingen levensloop	Totaal	Functie	Duur dienstverband
€139.940	€34.058	€11.099	€185.097	Lid Korpsleiding	1/1 tot 31/12

4.4 Exploitatierkening en resultaatbestemming

Bedragen x €1.000	Begrotings- wijziging 2008	Jaarrekening 2008	Jaarrekening 2007
Exploitatierkening			
Rijksbijdragen	272.949	274.821	245.059
Bijdragen gemeenten	2.950	3.448	5.850
Totaal bijdragen	275.899	278.269	250.909
Exploitatiekosten (gesaldeerd)			
Personeel	208.343	208.304	185.382
Rente	536	487	82
Opleiding en vorming	6.913	6.495	5.206
Huisvesting	14.955	14.563	15.323
Vervoer	9.859	10.123	9.956
Verbindingen en automatisering	33.895	33.569	31.335
Geweldmiddelen en uitrusting	2.858	2.913	2.886
Operationeel	3.062	3.208	2.463
Beheer	5.005	5.936	7.262
Overige	-/- 1.659	-/- 1.206	-/- 3.136
Totaal exploitatiekosten	283.767	284.392	256.759
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	-/- 7.868	-/- 6.123	-/- 5.850
Buitengewone baten	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0
Exploitatieresultaat	-/- 7.868	-/- 6.123	-/- 5.850
Resultaatbestemming, bedragen x € 1.000	Begrotings- wijziging 2008	Jaarrekening 2008	Jaarrekening 2007
Bestemmingsreserves	-/- 3.616	-/- 2.659	-/- 5.136
-dotaties bestemmingsreserves	0	1.135	2.036
-onttrekkingen bestemmingsreserves	3.616	3.794	7.172
Naar algemene reserve	-/- 4.252	-/- 3.464	-/- 714
Bestemming exploitatieresultaat	-/- 7.868	-/- 6.123	-/- 5.850
P-ratio	77,5%	76,3%	75,0%

4.5 Balans (na resultaatbestemming)

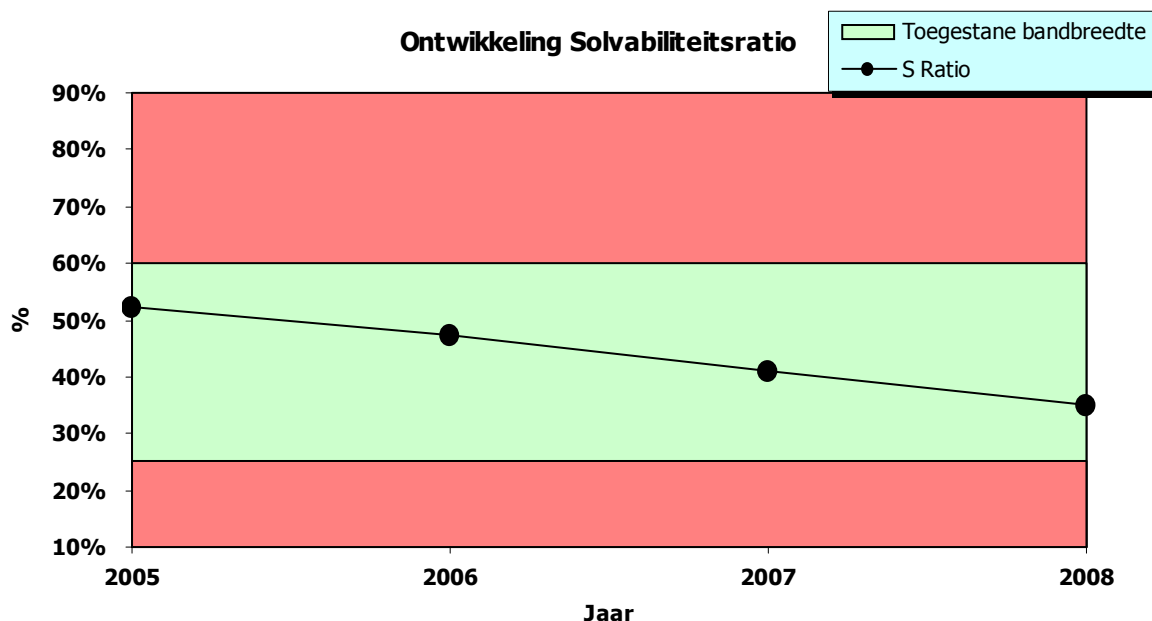
Bedragen x €1.000 ACTIVA	Jaarrekening 2008	Jaarrekening 2007
I VASTE ACTIVA	142.772	133.694
Materiële vaste activa	134.853	128.017
Financiële vaste activa	7.919	5.677
II VLOTTENDE ACTIVA	7.370	11.994
Vorderingen en overlopende activa	7.334	11.952
Liquide middelen	36	42
TOTAAL ACTIVA	150.142	145.688
Bedragen x € 1.000 PASSIVA	Jaarrekening 2008	Jaarrekening 2007
III EIGEN VERMOGEN	52.714	58.837
Algemene reserve	49.478	52.942
Bestemmingsreserve	3.236	5.895
IV VOORZIENINGEN	2.736	5.934
V LANGLOPENDE SCHULDEN	27.765	15.309
VI KORTLOPENDE SCHULDEN	66.927	65.608
Schulden en overlopende passiva	66.927	65.608
TOTAAL PASSIVA	150.142	145.688
Solvabiliteitsratio (= EV / BT)	35%	41%

4.6 Treasury

De beoordeling van de vermogenspositie van de Politie Utrecht vindt plaats aan de hand van financiële kengetallen. Deze financiële kengetallen zijn vastgelegd in een treasurystatuut dat in het jaar 2001 door het Regionaal College is vastgesteld. Door ontwikkelingen met betrekking tot het geïntegreerd middelenbeheer (GMB) en de herziening afschrijvingsystematiek politie (HAP) was dit treasurystatuut verouderd. Daarnaast is in 2007 de Wet Fido voor de politieregio's afgeschaft. Hierdoor is een nieuw treasurystatuut opgesteld. Dit treasurystatuut is op 29 oktober 2007 vastgesteld door het Regionaal College.

Jaar	2005	2006	2007	2008	Streefwaarde resp. norm
S-ratio	0,52	0,47	0,41	0,35	0,25-0,60

De solvabiliteitsratio (S-ratio) is gedaald ten opzichte van 2007, maar past binnen de bandbreedte. De oorzaak van de dalende solvabiliteit in 2008 is de afname van de reserves, welke zijn bedoeld voor lasten die in 2008 zijn gemaakt.

Om een juist beeld van de solvabiliteit te krijgen moet deze balansratio in samenhang worden gezien met kasstroominformatie per ultimo boekjaar.

Jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008
saldo kasstroom X €1 miljoen	+ 1,0	+ 7,2	- 9,2	- 10,6	- 12,6	- 6,4

De kasstroom laat een negatief saldo zien van €6,4 miljoen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het negatieve resultaat in 2008, mutatie in de voorzieningen (met name TOR), stijging van de deelneming in het vtsPN, het negatieve banksaldo en de verkregen lening van het Ministerie van Financiën.

Het kasstroomoverzicht wordt als volgt weergegeven:

Bedragen x €1.000	Jaarrekening 2008	Jaarrekening 2007
Stand liquide middelen begin boekjaar	-/- 14.523	-/- 1.929
Operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat boekjaar	-/- 6.123	-/- 5.850
Afschrijvingen vaste activa	8.179	7.955
Mutatie voorzieningen	-/- 3.198	-/- 6.426
Overige mutaties eigen vermogen	-/- 306	0
Mutatie werkkapitaal (excl. liquide middelen)	-/- 473	-/- 2.114
Kasstroom operationele activiteiten	-/- 1.921	-/- 6.435
Investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-/- 15.328	-/- 22.159
Desinvesteringen materiële vaste activa	313	-/- 230
Investerings financiële vaste activa	-/- 1.936	-/- 3.654
Desinvesteringen financiële vaste activa	0	10.429
Kasstroom investeringsactiviteiten	-/- 16.951	-/- 15.614
Financieringsactiviteiten		
Ontvangsten langlopende schulden	13.000	10.000
Aflossingen langlopende schulden	-/- 545	-/- 545
Kasstroom financieringsactiviteiten	12.455	9.455
Totaal kasstroom	-/- 6.417	-/- 12.594
Stand liquide middelen eind boekjaar	-/- 20.940	-/- 14.523

4.7 Risicoparagraaf

De belangrijkste organisatie- en balansrisico's zijn hieronder weergegeven.

Organisatierisico's

- *Contractuele risico's*
In de bedrijfsmatige uitoefening worden door de Politie Utrecht diverse contracten afgesloten. Procedurele waarborgen en adviezen van (externe) deskundigen ten aanzien van inkooptransacties voorkomen risicovolle contracten. In 2008 is de inkoopfunctie verder geoptimaliseerd en steeds meer contracten worden inzichtelijk gemaakt.
- *Schadevergoedingen naar aanleiding van politieoptreden*
Teneinde door politieoptreden veroorzaakte schade vergoed te krijgen, wordt de Politie Utrecht geconfronteerd met aansprakelijkheidsstellingen. Een interne afhandelingprocedure van schade en een op de situatie bij de Politie Utrecht toegesneden aansprakelijkheidsverzekering beperken het aansprakelijkheidsrisico.

Balansrisico's

- *Arbeidstijdenwet*
Het risico bestaat dat boetes worden opgelegd door het overtreden van de arbeidstijdenwet. Dit wordt met name veroorzaakt door het incidentele karakter van het werk van de politie, dat bij incidenten niet altijd is te plannen.
- *Afrekening vtsPN*
Voor het gedeelte van de lasten van de vtsPN die worden afgerekend op basis van nacalculatie/werkelijke lasten is in de jaarrekening uitgegaan van de opgave van vtsPN met daarin de voorlopige jaarcijfers. Voorjaar 2009 vindt de definitieve afrekening plaats.

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2008 van Politie Utrecht te Utrecht bestaande uit de balans per 31 december 2008, de exploitatierekening over 2008, het kasstroomoverzicht over 2008, de staat van gerealiseerde investeringen 2008, de gegevens ten aanzien van het vermogen 2008 en de toelichtingen daarop gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van de regionaal korpsbeheerder

De regionaal korpsbeheerder is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het Besluit comptabele regelgeving regionale politiekorpsen en de Regeling HAP.

Tevens is de regionaal korpsbeheerder verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 14, lid 3 van het Besluit comptabele regelgeving regionale politiekorpsen. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Controleprotocol regionale politiekorpsen 2008.

Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat alsmede het voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van schattingen die de regionaal korpsbeheerder heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Politie Utrecht per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met het Besluit Comptabele Regelgeving Regionale Politiekorpsen en de Regeling HAP.

Voorts zijn wij van oordeel dat betreffende de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties is voldaan aan de geldende wet- en regelgeving, voorzover deze betrekking heeft op de toewijzing en besteding van de rijksmiddelen en voor zover daarvan in het Controleprotocol Regionale Politiekorpsen 2008 en de brief van het Ministerie van BZK inzake "naleving Richtlijn Europese aanbesteding controleprotocol 2008 d.d. 29 januari 2009 (kenmerk 2009-34754) toetsing wordt verlangd.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Verder melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Utrecht, 5 maart 2009

Ernst & Young Accountants
namens deze

w.g. drs. J.W. van Oostrum RA

Bijlage

I Resultaatmatrix

Een verklaring voor de niet-behaalde doelstellingen is terug te vinden in de verschillende paragrafen of in de voetnoot.

Ontwikkeling criminaliteit

 criterium (INP)	Doel	Resultaat
	2008	2008
Aantal aangiften opgenomen		85.034
Dalingspercentage aangiften t.o.v. 2002	-25%	-28%
Aantal verdachte in dossier OM (incl. art 8)	16.249	17.039
Meldingen overlast t.o.v. 2006		-13%

Intake uitvoeren (zie §3.3.5.1)

 criterium (INP)	Doel	Resultaat
	2008	2008
% 0900-8844 oproepen <20 sec. opgenomen	80%	57%
% 112 vaste telefonie-oproepen <10 sec. opgenomen	90%	98%
Kwaliteit dienstverlening aan balie	75%	68%

Opsporing

 criterium (INP)	Doel	Resultaat
	2008	2008
Percentage verdachten jeugd binnen termijn naar OM (30 dagen)	80%	80%
Percentage HALT-cliënten binnen 7 dagen ontvangen door HALT	80%	53%³⁰
Percentage intern. rechtshulpverzoeken binnen termijn	85%	79%³¹

³⁰ Zie voor de verklaring §2.1.

³¹ Gezien de werkdruk binnen de districten hebben de internationale rechtshulpverzoeken niet de hoogste prioriteit en worden ze veelal geconfronteerd met de onvolledigheid van de rechtshulpverzoeken, wat afhandeling vertraagt. Daarnaast blijken er veel afhandelingsproblemen doordat betrokkenen niet makkelijk op te sporen zijn.

Noodhulp verlenen

Criterium (INP)	Doel	Resultaat
	2008	2008
Percentage ter plaatse binnen 10 minuten bij prioriteit 1 melding	95%	97%
Percentage ter plaatse binnen 30 minuten bij prioriteit 2 melding	85%	88%
Aantal EMS-uren	130.000	142.290

Handhaven

Criterium (INP)	Doel	Resultaat
	2008	2008
Aantal TOBIAS met staandhoudingen	118.833	109.920 ³²

Interne doelstellingen

Criterium (INP)	Doel	Resultaat
	2008	2008
Arbeidsverzuim (excl. zwangerschap) totaal	6,0%	6,4% ³³
Behalen sterkte-afspraken (formatie in fte)	3.104	3.251
Behalen sterkte-afspraken wijkagenten	244	247,84
P-arrangement instroom executieven	152	155
Percentage beoordeelde medewerkers	87%	77% ³⁴
Percentage medewerkers met een allochtone achtergrond	9,5	8,7% ³⁵
Percentage medewerkers in het bezit van een certificaat RTGP	90%	85% ³⁶

32 I.v.m. de stakingen van de vakbonden begin 2008 is de doelstelling bijgesteld van 155.000 naar 118.833. Ondanks de verlaging van de doelstelling is deze niet gehaald. Het oppakken van de sturing op deze doelstelling, na de stakingen, heeft te lang geduurd.

33 De doelstelling (6%) is niet gehaald. Desondanks blijft het arbeidsverzuim in vergelijking tot voorgaande jaren dalen. In 2006 was het resultaat 7,2 en in 2007 6,7%. Verheugend is tevens, dat met name het langdurend arbeidsverzuim blijft dalen (2006: 4,6%; 2007: 4,0% en 2008: 3,7%).

34 De doelstelling is niet gehaald, ondanks dat er in 2008 door alle leidinggevenden op gestuurd is. Sturing zal in 2009 wederom de aandacht krijgen en de doelstelling wordt meegenomen worden in de managementgesprekken met de onderdelen.

35 Zie voor een verklaring §3.3.8.

36 De registratie van de RTGP-plichtigen is enigszins vervuld. Collega's die met zwangerschapsverlof waren/zijn of langdurig ziek zijn, zijn abusievelijk opgenomen in de lijst.

II ME-regeling

De korpsen leveren in het reguliere jaarverslag informatie op hoofdthema's, volgens model opgenomen in betreffende regeling.

1. Over welk aantal basiseenheden en bijzondere eenheden zoals genoemd in paragraaf 2 en 3 van de Regeling ME 2007 beschikt de PU feitelijk?			
Basiseenheden en Bijzondere eenheden	Aantal zelfstandige eenheden	Aantal in samenwerking met een ander korps(en)	Naam ander korps
Basiseenheden	3 pelotons	5 pelotons	Flevoland, Gooi en Vechtstreek
Eenheden te water			
Verkenningseenheden			
Eenheden beredenen	12 combinaties		
Eenheden hondenbegeleiders	24 combinaties		
Eenheden waterwerper			
Aanhoudingseenheden	1 sectie	3 secties	Flevoland, Gooi en Vechtstreek
BRATRA-groepen	1 groep		
Eenheden vuurwapen	4 groepen HK schutters		
2. Op welke wijze heeft de korpsbeheerder gezorgd dat de leden van de ME voldoen aan de eindtermen van opleiding en geoefendheid?			
Opleiden en oefenen	Toelichting		
Basiseenheden	Jaarlijks 56 oefenuren over drie dagen		
Eenheden te water			
Verkenningseenheden			
Eenheden beredenen	Jaarlijks 16 uur over twee dagen		
Eenheden hondenbegeleiders	Jaarlijks 16 uur over 2 dagen		
Eenheden waterwerper			
Aanhoudingseenheden	Jaarlijks 160 uur over 20 dagen.		
BRATRA-groepen	Jaarlijks 80 uur over 10 dagen		
Eenheden vuurwapen	Jaarlijks 16 uur over 4 dagen		

3. Op welke wijze heeft de korpsbeheerder invulling gegeven aan de paraatheidseis zoals gesteld in paragraaf 6 van de regeling ME 2007?	
Bijstandssterkte	Toelichting
Basiseenheden	Alle onder vraag 1 genoemde ME-eenheden zijn uitgerust met een pager (alarmeringssysteem van P-2000) waarmee men kan worden gealarmeerd. Maandelijks is er een proefalarm en bij daadwerkelijke spoedoproepen in het afgelopen jaar is gebleken dat de paraatheidseis ruimschoots werd gehaald.
Eenheden te water	
Verkenningseenheden	
Eenheden beredenen	
Eenheden hondenbegeleiders	
Eenheden waterwerper	
Aanhoudingseenheden	
BRATRA-groepen	
Eenheden vuurwapen	

III Verantwoording gelden t.b.v. bestrijding terrorisme

Regionale Informatieknooppunt

Inzet capaciteit RIK 2007

Onderstaande berekening is exclusief de ingezette capaciteit vanuit de RID en de DIC's/DIK's n.a.v. inwinopdrachten vanuit de EMR.

Medewerker Informatieknooppunt RIK B (7)	: 2275 uur	1,23 FTE
Medewerker Informatieknooppunt RIK C (8)	: 755 uur	0,41 FTE
Analist (8)	: 1150 uur	0,62 FTE
Leiding RIK (9/10)	: 1250 uur	0,68 FTE
Hoofd Informatiecoördinatie (12)	: 100 uur	0,05 FTE
	5530 uur	2,99 FTE

COLOFON

Politie Utrecht

Een samenwerking van de afdeling Communicatie, Financiën en het Regionaal Bedrijfsbureau.

Kroonstraat 25

Postbus 8300

3503 RH Utrecht

www.jaarverslagpolitieutrecht.nl

Redactie

Saskia van den Dungen, Rob Mulder, Mirjam Udo en Carien Otten.